

JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A^o. 1856.

Zaterdag 21 Junij

N°. 50.

Prijs per half jaar voor Batavia . . . . . f 12,50.
Java . . . . . 15,—
Buitenbezittingen . . . 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentie is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden. Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG. Behalve het Zegel voor den Lande. Advertentie kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.,

Gelet op Onze besluiten van 5 October 1851 (staatsblad no. 138), 13 Maart 1852 (staatsblad no. 51) en 20 Januarij 1854 (staatsblad no. 6), houdende vaststelling van het briefpost en verdere bepalingen omtrent de briefwisseling die tusschen het Rijk en Nederlandsch-Indië, door middel van den Indischen landpost, verzonden wordt.

Gezien het rapport van Onze Ministers van Financiën en van Koloniën, van den 31sten Maart jl. no. 142 poster. en 3 April jl. la. A no. 3.

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Met intrekking van het bepaalde bij Ons besluit van den 20sten Januarij 1854 (staatsblad no. 6), wordt het 3de lid van art. 2 van het besluit van 5 October 1851 (staatsblad no. 138) nader gewijzigd als volgt:

«Bij verzending over Engeland langs den weg van Southampton. zeventig cents.»

Art. 2. Artikel 3 van Ons besluit van den 13den Maart 1852 (staatsblad no. 51) wordt ingetrokken en vervangen door het volgende voorschrift:

«Het port van nieuwspapieren en andere gedrukte stukken, vermeld in art. 8 van Ons besluit van 5 October 1851 (staatsblad no. 138), wordt bij verzending over Matjeille in de een of in de andere rigting, bepaald op tien cents voor ieder vel of blad.»

«De stukken echter die uit het Rijk afkomstig en naar Nederlandsch-Indië bestemd zijn, moeten ten minste twee dagen vóór den laatste termijn, die voor de verzending van brieven met elke landmaal bepaald is, op den post besorgd worden.»

«Bij verzending op een van de beide laatste dagen wordt het port met twee en een halve cent verhoogd, en alzoo op twaalf cent met twee en een halve cent voor ieder vel of blad gebracht.»

Art. 3. De bepalingen van dit besluit worden voor de eerste maal toegepast op de brieven en gedrukte stukken welke met den Indischen landpost van de maand Junij aanstaande uit het Rijk naar Nederlandsch-Indië of uit de koloniën naar het moederland in de aangegevene rigtingen verzonden wordt.

Onze Ministers van Financiën en van Koloniën zijn belast met de uitvoering van dit besluit, 't welk in het staatsblad zal worden geplaatst.

Amsterdam, den 4den April 1856.

(Get.) WILLEM.

De Minister van Financiën,
(Get.) VROLIK.

De Minister van Koloniën,
(Get.) MIJER.

Accordeert met deszelfs origineel:
De fmgd. Secretaris-Generaal bij
het Ministerie van Koloniën,
(Get.) L. W. C. KEUCHENIUS.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, beveelt de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, (den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord) dat deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indië worde geplaatst en dat daarvan, voor zooveel noodig, vertalingen in de Indische en Chinese talen worden aangeplakt:

Gelast verder alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de strikte naleving van het Koninklijk besluit de hand te houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Batavia, den 16den Mei 1856.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
CBS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

[Staatsblad n°. 30.]

Bij beschikking van den Minister van Koloniën, van den 11 Februarij 1856 la. A no. 4, is aan den Oost-Indischen ambtenaar met verlof in Nederland H. F. Oelrichs, laatstelijk commies-controleur der inkomende en uitgaande regten te Samarang, eene verlenging van verlof verleend vóór den tijd van zes maanden, buiten bezwaar van den lande.

ONSCHELDIG EN TOEGE NIET ZONDER SCHULD. (vervolg.)

Koningsins ter zijde op een eenzaam plekje, in de nabijheid van den grooten weg, stond een jongeling en een meisje. Hij was lang van gestalte, gezond en krachtig van uiterlijk; in plaats van den slenterenden, langzamen gang, dien de Deensche boeren over het algemeen hebben, had hij een vasten, mannelijken tred en eene fiere houding; op zijn gelaat stonden rustige beradenheid en goedhartigheid te lezen. Dit gunstig uiterlijk had hij grootendeels te danken aan een driejarig verblijf in Koppenhagen, waar hij bij een garde-regiment had gestaan en van waar hij kortelings met paspoort was teruggekeerd. De nevens hem staande maagd was nog jong; hare blozende wangen, schalkachtige oogen, vriendelijk gezig, sierlijk gevlochten hoofdhaar, maakten haar tot eene der schoonste dochteren des lands, welk een en ander niet weinig werd verhoogd door eene fraaije gestalte, poezelgheid van vormen en eene uiterst nette kleeding. Zij zag haren begeleider aan met blikken, waarin vreugde en misnoegen beide te lezen stonden. Op een langzamen, slependen toon, sprak zij de volgende woorden tot hem:

«Welk eene verandering hebt ge in Koppenhagen ondergaan; wat zijt ge knap geworden! Ge weet je anders voor te doen dan gindsche boerenknappen,»

Civiel Departement.

Onthoven:

Op zijn verzoek, eervol, van zijne bediening, de officier van justitie bij den raad van justitie te Makassar mr. P. J. J. C. van Nieuwenhoven Helback.

Benoemd:

Tot officier van justitie bij den raad van justitie te Makassar, de substituut-griffier bij den raad van justitie te Soerabaya mr. G. F. Essers.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. N. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de 2de luitenant der infanterie P. E. Pfanner.

Bij het corps genie en sappeurs.

Bevorderd:

Tot kapiteins, de 1ste luitenant L. C. van Kerkwijk. Tot 1ste luitenant, de 2de luitenant C. J. van Goens, K. L. Pfeiffer en P. Kat.

Marine Departement.

Ontslagen:

Uit zijne betrekking, de commies bij den administrateur-boekhouder bij de fabriek voor de marine, het stoomwezen en de nijverheid te Soerabaya P. J. H. de Wael.

Benoemd:

Tot commies bij den administrateur-boekhouder bij de fabriek voor de marine, het stoomwezen en de nijverheid te Soerabaya, de 1ste klerk bij die fabriek J. G. Roebuck.

Door Pieter Josuas Gerardus van der Zon, partikulier, wonende te Pasoeroean, is bij rekest van 28 Mei 1856, aan den Gouverneur-Generaal het verzoek gedaan, dat hem, zoowel voor zich zelf als voor zijne kinderen, wordt vergund bij zijnen geslachtsnaam dien van Brouwer te voegen, en zich mitsdien te mogen noemen en schrijven Pieter Josuas Gerardus van der Zon Brouwer. Geschiedende deze aankondiging ter voldoening aan artikel 7 van het burgerlijk wetboek van Nederlandsch-Indië.

De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

Advertentien.

De schout-bij-nacht, commandant van Z. M. zeemagt in O. I. en inspecteur der marine, brengt ter kennis van het algemeen, dat het voor het marine-établissement te Onrust bestemde droogdok zal komen te liggen aan de zuidwestzijde van dat eiland, met aanbeveling aan belanghebbenden om, wanneer zij met schepen of vaartuigen in de nabijheid van het dok mogten komen, alsdan met de meeste omzigtigheid te manoeuvreren, ten einde het dok en zich zelf voor schade te vrijwaren.

Vendutien.

Dingsdag 24 Junij', voor het commissiehuis van van Abeelen, Dennison & Co.

Woensdag 25 Junij, voor de toko van J. Brown.

Donderdag 26 Junij, voor het commissiehuis van van Slooten, Morgan & Co.

Vrijdag 27 Junij, ten huize van den heer Simon Thomas, op Kebon Sirie.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 16 tot en met den 19 Junij 1856.

HOTEL DER NEDERLANDEN. G. J. Pike, van Californië; — K. B. de Weerd, van Amsterdam; — J. F. Brantsen, van de Reede; — J. F. Kisting, van Rotterdam; — B. B. Crone, van Buitenzorg.

HOTEL DES INDES. van Meervorden, van Assam; — Pierre Pons, van Hone; — A. V. Foulard, van Nantes.]

MARINE HOTEL. M. J. Carlier, van de Reede; — N. C. van der Bosch, van Soerabaya; — Vischer, van de Reede; — J. Simon, van Idem; — Suchhlen, van Idem; — van Berckel, van Idem; — G. Gordkoop, van Idem; — B. G. Meijboom, van Holland; — H. D. Breukelman, van Soerabaya; — Baron van Tuijl van Serooskerken, van Idem; — B. van der Burg, van Idem; — G. den Berger, van Idem; — H. P. van der Burg, van Idem; — A. Hook, van de Reede; — Raaders, van Idem.

zeide zij, terwijl ze hare hand op den arm des jongelings liet rusten. «Gij hadt eens moeten zien hoe Anders mij altijd op zocht, hij had mij steeds wat te verhalen, iets in het oor te fluisteren en wanneer wij des zondags dansten, zag hij ieder met grimmige blikken aan, die mij tot een walt of iets dergelijks uitnoodigde. Waart ge slechts vroeger teruggekomen, Svend!»

«Maar hoe kon ik veronderstellen, dat gij het jawoord zoudt schenken aan dien ouden brommert, dien Anders. — Ach, Anne Marie, ik heb altijd gedacht, dat ge me trouw zoudt blijven.»

«Ja getrouw,» antwoordde Anne Marie langzaam, en speelde met de linten van haar kopsel, «getrouw — Svend, ik wist niet of gij nog aan mij dacht. Waarom hebt ge niet geschreven? 't Is waar eeneu brief heb ik ontvangen, toen ge pas te Koppenhagen waart aangekomen, later nog één, toen ge uit de ziekte, die u zoo lang had gefolterd, hersteld waart, doch later heb ik nimmer tijding meer van u ontvangen.»

«Maar wat moest ik schrijven?» vroeg Svend op weemoedigen toon, en zag daarbij op zijne vereelde, door de zon verbrande handen; «dat schrijven gaat mij zoo moeilijk en daarbij had ik steeds zoo veel te doen, dat mij bijna nimmer eenige vrije tijd overschoot; hier echter,» terwijl hij de hand op zijn hart leide, «hier schreef ik dagelijks lange brieven aan mijne dierbare Anne Marie.»

JAVA HOTEL. A. J. C. Erkelen, van Amsterdam; — J. L. A. de Planque, van Burrij Port; — J. E. Kramer, van Idem; — M. Kramer, van Idem; — M. Rooderkerk, van China; — G. R. Schivan, van Buitenzorg; — H. Nronhamm, van de Reede; — W. van Riemsdijk, van Buitenzorg; — A. G. Bosch, van Borneo; — F. van Hedemann, van Sawangan.

Advertentien.

Getrouwd:

C. J. SCHREUDER

met

D. C. COENRAAD.

SOERABAYA, 14 Junij 1856.

(1411)

Enige Kennisgave.

Bevallen van een Zoon C. A. C. van der Does echtgenoot van

(1394) N. D. LAMMERS VAN TOORENBURG.

MEESTER-CORNELIS, 14 Junij 1856.

Bevallen van een Zoon, P. J. Stok, Tiedeman.

BATAVIA, 15 Junij 1856.

(1368)

Bevallen van een Zoon, W. H. G. Esche, Ihnken.

SAMARANG, 28 Mei 1856.

(1364)

Op den 6 April jl. overleed te Maastricht, in bijna 65jarigen ouderdom, na een langdurig lijden, onze hartelijk geliefde moeder en behuudmoeder, vrouwe J. J. Gilly de Montela, de Reyniac, vroeger weduwe van J. J. A. de Brabant.

D. L. DE BRABANT.

(1379)

W. L. RITTER.

Op den 18den Mei 1856, overleed te Soerabaya, Mevrouw Clara Sara Elisabeth Adriana Heyn, geboren Rapuwa.

(1395)

Heden werd ik in den diepsten rouw gedompeld, door het overlijden alhier van mijnen geliefden echtgenoot H. W. Palm, Kontroleur der 1e klasse bij de landelijke inkomsten en kulturen, mij nalatende vijf kinderen, allen nog te jong om hun verlies te beseffen.

BEZORKE, 28 Mei 1856.

(1418)

G. D. PALM,
geb. Van der Eb.

Vendutie

op Maandag den 30sten Junij 1856.

Voor het woonhuis van den Heer Bonhote op Rijs- wijk, door John Pryce & Co.

van eenen fraaijen en goed geconserveerden inboedel, bestaande uit mahoniehouten meubelen Spiegels, Schilderijen, Eet- en Thee Serviezen, Glas en Kristalwerk, Zilver en Pleetwerk, twee Orgels, eene Piano, en eene Muzijk-klok en verder van Wagens, Paarden, enz., enz.

(1424)

Op de Vendutie van Abeelen, Dennison & Co., op Dingsdag aanstaande, zal mede worden verkocht:

2 KISTEN VOGELNESTJES,

Eerste en Tweede soort.

(1415)

«Dat is alles goed en wel, Svend' gaf zij ten antwoord, «maar daar wist ik geen syllabe van. Eerst stierf vader; mijne moeder volgde hem weldra in het graf, zoodat ik geheel alleen overbleef. Ieder zeide mij, dat gij het nooit ernstig met mij gemeend had, dat het slechts kinderspel was geweest en dat gij mij geheel en al had vergeten. Anders verhaalde mij, dat hij rijk was, mij een aangenaam leven zou doen slijten, en zeker is het, dat hij me goed zal behandelen; zijne woning en landerijen liggen nevens de woning, die ik van mijne ouders heb geërfd en dit maakte, dat ik eindelijk gehoor gaf aan zijn telkens herhaald aanbod, zoodat de zaak geklonken werd en de bruiloft op aanstaanden zondag is bepaald geworden.»

Svend zuchtte diep en bedekte zijn gelaat met beide handen.

«Wat moet dit beduiden,» vroeg Anne Marie op weemoedigen toon, en nam hem de hand voor 't gelaat weg. «Luister, ik zal u eens zeggen, hoe gij u jegens mij behoort te gedragen, indien ge toonen wilt, dat ge verstand bezit en mij lief hebt.»

«Zeg me wat ik doen moet, lieve Anne Marie!» antwoordde Svend, terwijl een treurige lach om zijne lippen speelde.

«Volg me,» hernam zij, «laat ons het bosch een eind wegs ingaan; hier zouden wij weldra in ons gesprek worden gestoord en heden avond moet ik mijn hart

Vendutie

op Dingsdag den 24 Junij 1856,

voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*
van een partij scheepblokken en ijzerwerk, 100
vaten pek, beschadigde en onbeschadigde lijnwaden,
hoofddoeken, chitsen, slendangs, porcelein, ouwels,
Japansch lakwerk, hangstolpen, ook 60 mandjes Bom-
baj Uijen enz., enz. (1887)

De ondergeteekenden zullen op hunne
Vendutie van Dingsdag den 24 dezer
verkoopen:

- 15 kisten gekleurde en zwarte parapluies.
- 1 kist knopen.
- 1 dames kousen.
- 40 Zoetemelksche Kazen.
- 4 vaten scheepsbrood.

Alsmede, liggende in het Entrepôt:

- 8 vaten gerookt spek.
- 4 boekweitten meel.
- 3 tarwen meel.
- 18 gort.
- 4 erwten.

(1414) ABEELLEN, DENNISON & Co.

VENDUTIE

op Woensdag den 25 Junij 1856,

voor de Toko van *J. Brown*.

van diverse Koopmanschappen. Dranken. Provisiën.
Fransch Porcelein, Eetserviezen voor 12, 24 en 36 per-
sonen, Engelsche Bendituigen, verlakt Leder, echte
Haarlemmer Olie, zoo bekend voor allerlei ziekten, in
kistjes van 12 dozijn, gekleurde en ongekleurde Prent-
jes, geschikt om schetsels te beplakken, Olifants en
andere soorten Papieren, een mechanische Klok, waarvan
de slinger als klok dient, Singapore planken, enz. enz.
alsmede

Klokken, oude Portwijn en gemaakte Kleederen. Hoeden,
IJzerwerk, Sloten en Hengsels, Pruimen en Macaroni
in blikken, Drakenbloed, enz. (1397)

Vendutie

op Donderdag den 26 Junij 1856,

voor het Commissiehuis van *Van Slooten, Morgan & Co.*
van 650 picols Gaba afkomstig van Cheribon, Touw-
werk, ankers, kettingen, masten, zeilen, blokken, drie
Champangs, twee sloepen, twee spannen goedgedres-
seerde Wagenpaarden, een gedresseerd Rijpaard geschikt
voor de kavalierie schutterij. (1388)

Vendutie

op Vrijdag den 27sten Junij 1856,

ten huize van den heer *Simon Thomas*, op Kebon
Sirie, door *Louran & van Walckren*.

van eenen zoo goed als nieuwen inboedel, bestaande
uit divers huishoudelijk, keukengereedschappen, enz.,
twee spannen wagenpaarden, tuigen, waaronder een
stel voor twee groote paarden, een buitengewoon fraai
Sandelwood rijpaard, meer dan 4 voet hoog, eene ka-
dogan voor 4 paarden en eene dito voor 1 paard, een
compleet stel timmermans gereedschappen, met schaa-
fbank, enz., enz.

Een compleet exemplaar van *Valentijn's* *Hand*
en *Nieuw Oost-Indië*, met platen.

Daags te voren voor een ieder te bezichtigen. (1405)

Op eenen nader te bepalen dag

in het begin der volgende maand zullen door de on-
dergeteekenden of publieke vendutie verkocht worden:

Vijf Aandeelen in de Maatschappij tot
Bevordering van Mijn ontginningen in
Ned. Indië.

(1416) JOHN PRYCE & Co.

geheel ontlasten."

Hand in hand volgden zij den grooten weg verder
boschwaarts in. Met liefdevolle blikken zag hij de
hem zoo dierbare Anne Marie in het schoone gelaat en
langzaam, peinzende, wandelden zij voort.

"Wel nu, Anne Marie, wat wilt ge mij zeggen,"
vroeg Svend, zacht de kleine hand drukkende, wel-
ke hij omvat hield.

"Eigenlijk gezegd, Svend," dus begon zij, waarom
zouden wij trennen, omdat wij elkander niet huwen?
Van kindsbeen af hebben wij elkander gekend en het
zal ons derhalve gemakkelijk vallen vrolijk en verge-
noegd in elkanders nabijheid te zijn, zonder dat wij
juist aan trouwen denken. Indien wij nu voortdurend
in elkanders nabijheid kunnen zijn, zou dat niet reeds
een groot genoegen zijn? Ik beken gulweg, dat ik u
veel liever tot man had dan Anders niettegenstaande
gij huizen noch landerijen bezit, maar wat zal ik daar-
op antwoorden; de zaak is nu eenmaal zoo en in de
verledene week zijn de geboden in de kerk reeds af-
gelezen."

"Ja in elkanders nabijheid zijn!" zeide Svend met
bitterheid; "morgen ga ik naar het naburige dorp om
eene dienst te zoeken en hoe zal ik u dan zien? —
En wanneer ik u al zie, dan zijt gij de vrouw van
een ander!"

Bij het uitspreken dezer woorden geraakte Svend in

Door directe aanvoeren

zijn de Ondergeteekenden wederom ruim voorraad van
naar den laatste smaak vervaardigd massief mahonie-
houten Meubilaire, bestaande uit *Amusements*
voor Salons, Boudoirs, Kamers en Galerijen,
bekleed met Velours d'Utrecht in diverse kleuren, goud-
en gewoon leder en ook met damast, groote Toilettes
Duchesse, Linnen, Hang-, Spiegel en Boe-
kenkasten, Bonheur du Jour, groote Schrijf-
tafels a cylindris, Tafels met marmeren bladen
van 1½ Ned. diameter, *Consoles, Kinderstaelen,*
Hoeftafels, enkele Canape's, bekleed met leder,
Fauteuils Voltaire, Pompadour en Marquize,
Dames Nécessaires, enz. enz.

Voorts:

Spiegels en Schilderijen, Kristallen Dessert Ser-
viezen, Goud-, Zilver- en Pleetwerken, onder
welke laatste vooral melding verdienen prachtige *Bladen*
van 28, 26 en 24 dm., *Groenteschalen, Li-*
keur-, Zuur- en Olie- en Azijnstellen, Messen-
dragers, versierde Kurken, Piano's, groote Ta-
pijten, Bankkleedjes, IJzeren Ledikanten, Ve-
lours d'Utrecht ter bekleeding van Canape's, groote
IJzeren Brandwaarborgkasten, Porceleinen Eet-
en Theeserviezen, Bronzen Kroonen met 3 en
2 lichten, Tafel-, Hang- en Muurlampen, losse en
gezette *Brillanten, fraai versierde Bloempotten,*
echte Engelsche *Scheermessen* van *Rodgers & Sons,*
en *Cowan's* Aanzetrijmen, welke beiden bij den verkoop
worden geguarandeerd, waarloze helder wit geslepen
glazen Ruiten, waaronder van 49 bij 28 en 33 bij 26
Ned. dm., *gegalvaniseerd IJzerdraad Gaas* voor
Boekenkasten, enz.

Een en ander tegen zeer billijke prijzen bij contante
betaling. (d. i. voldeening bij de aflevering).

(1412) GEBR. ROSELJE & Co.

Echte Zwitserse Buksen

zeer geschikt voor schijf schieten te bekomen bij

(1417) JOHN PRYCE & Co.

Fijne Speelkaarten

met en zonder vergulde randen, te bekomen bij
(1420) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Ontvangen

per *Elisa Thornton*, direct van Londen:

FANCY BESCHUIT in verschillende soorten, **HA-**
GEL, diverse soorten **HANGSTOLPEN**, fraaije
LAMPEN, Race, Heeren en Dames **ZADELS**, Wa-
gen- en Bendie Tuigen, Bier van *Allsopp*, Porter,
KERR & STODDARTS HAREIRA, No. 1 & 2,
PORTWIJN No. 1, *Champagne* van het merk *Château*
d'Aye, Tafel Serviezen, Kapleder, Engelsche Durham
Mosterd, **BLIKKEN** Jams, Carrots, Zalm, Mock
Turtle, Greavy en Oxtail Soep, Bokking, Sardijntjes,
Marmelade, Salade Olie, Vruchten, Mushrooms, Cham-
pions, Cayenne Peper, Sanssen, enz., enz., a contant
tegen zeer billijke prijzen.

(1392) ABEELLEN, DENNISON & Co.

Verkrijgbaar à Contant, bij *J. F. TENTÉE*.

Macassaarsche Roode Visch,
Soerabayasche Aardappelen.

(1371)

Belangrijk Berigt

VOOR HH. MARINE OFFICIEREN.

De ondergeteekende heeft ontvangen alle de beoan-
digde uitmonsteringen voor de nieuwe Uniformen, vol-
gens besluit van 18 November 1855, No. 63.

Heeren Officieren, welke van dit eenvoudig en duet-
matig costume spoedig wenschen gebruik te maken,
vervoegen zich bij

S. D. BRANDON,

in de Stad of te Rijswijk.

S. D. BRANDON maakt HH. Officieren bekend,
dat hij hem oude Tenu Jassen tot nieuw model kin-
nen worden veranderd. (1393)

Pas Ontvangen:

Soer Fraaije en Elegante Wagentuigen

voor vier en twee paarden, met verzilverd en
koperen beslag en zwart gevernist.

Te Koop in het groot en klein, bij

(1381)

L. BLATON, Kali Bazaar

S. D. BRANDON.
MAGAZIJNEN VAN HEEREN MODE ARTIKELLEN
in de STAD en op RIJSWIJK.

Onder de menigte nieuwe artikelen waar dagelijks bovengenoemde Magazijnen mede vermeerderd worden,
berigt ik de ontvangst van:

A. Een groote partij Zwarte, Blauwe en Gekleurde Lakens, Tricots, Satin de Laine, Linnen Drill en een
prachtig assortiment Vestenstoffen.
B. Een groot assortiment Witte en Gekleurde Hemden, Boorden en Voorstukken voor Hemden.
C. Een nieuwe zending Gibus Hoeden, Zijden Hoeden, Panama Hoeden, Bengaalsche Hoeden, Stroo Hoeden,
Koelaters Hoeden, alamede Zijden, Lakensche en Linnen Petten.
D. Zeer lipte Zijden, Satijnen, Moiré, Gros Grain, Batiste Cols en Doeken.
E. Eene uitgezochte partij Parijsche Heeren Schoenen, met Elastiek, met Knopen, en Bal Schoenen.
F. Satijnen, Zijden, Glacé, Garen en Katoenen Handschoenen, alamede Kousen, Sokken, Onderpantaloons
en Borstrokken, in alle kwaliteiten en modellen.

S. D. BRANDON berigt zijnen geëerde begunstigers, dat de prijzen der Goederen en Kleedingstukken
in zijn Magazijn op Rijswijk, even billijk zijn als die in de Stad. Prijs Couranten worden gratis afgegeven.
Costumes voor Heeren. Ambiegaren worden tot zeer billijke prijzen geleverd, en de Borduurselen worden

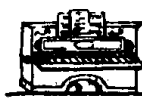
Machmerte.

Suiker-Fabriekanten gelieven op te merken, dat de
Ondergeteekenden ten allen tijde een aanzienlijke voor-
raad **Waarlooze Machinerijen** voorhanden hebben.

(1400)

PITCAIRN, SYME & Co.

Agenten voor de Low Morr en andere
Gieterij Maatschappijen

De ondergeteekende, pianoma-

ker en steller, heeft de eer het

publiek te berigten, dat hij uit de

beste ateliers van Brussel over Nederland heeft ont-
vangen, twee zeer goede en prachtige Piano's.
Zij die verlangen dezelve te bezichtigen en te koopen,
worden verzocht zich wel te willen versoegen ten
huize in de Beersendregtelaan.

(1409)

J. E. HUBERT.

S. B. VAN KLEEFF & Co.,

Passer Pisang en Toko Rijswijk.

Verkrijgbaar: Engelsche Fancybeschuit, gesorteerd,
Leydsche en Zoetemelksche Kaas, Roode Macassar Visch,
per kapt. de Boer aangebragt, Bombay Uijen, Haring,
in vaatjes van 6 en 12 stuks, Fraubixenazijn en Aard-
kozen, Rozijnen, Amandelen in kistjes. (1404)

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Lundi, 23 Juin 1856.

Deuxième représentation du deuxième mois de l'abonnement de la deuxième année.

LES DIAMANS DE LA COURONNE

Opéra-comique en 3 Actes, Musique d'Auber.

Le Spectacle commencera à Sept heures précises.

A l'étude pour le mois de Juillet,

au bénéfice de Mr. LAMBERT, régisseur.

JÉRUSALEM,

Grand Opéra en 5 actes, musique du Maître Verdi.

(1410)

TE KOOP Een Erf met het daarop gebouwde planken met sierappen gedekte Huis en Bijgebouwen, benevens een Koepel, gelegen aan den grooten weg, naast de assistent-residentwoning te Salatiga.

Te bevragen bij

J. D. H. KUIJP.

(1419)

TE KOOP Twee fraaie Arabische paarden, hong 5 voet 1 duim, pas aangebragt van Perzië. Te bevragen bij DAMMEER & Co.

(1398)

TE HUUR Een groot steenen Huis met 2 blokken dito Bijgebouwen, Stalling, een groote Tuin, enz., gelegen in kampong Benda.

Te bevragen bij

P. VAN OERS, qq.

(1399)

TE HUUR Het Lokaal thans in gebruik door den Heer Mr. R. Bake gelegen aan de Groote rivier te bevragen bij HAAGER & SCHURMAN.

(1390)

TE HUUR Een Huis op Kramat, thans bewoond door den heer F. Jeckel.

Te bevragen bij

J. YOUNG, Parapattan.

(1367)

Bodemarij.

Wordt gevraagd eene somma van vijf à zeven duizend Gulden op Bodemarij op het Amerikaansche bark-schip Auckland, gezagvoerder C. Nelson, met Inventaris en verder toebehooren, voor eene reis van Soerabaya naar China.

Gedagden gelieven huone inschrijvingen vóór of op den dertigsten Junij aanstaande te bezorgen ten kantore van den notaris Eekhout te Soerabaya of bij de Agenten

(1422)

FRASER, EATON & Co.

TE KOOP Eene Dame van fatsoenlijke familie, geëxamineerd in vier talen, en bekwaam om onderwijs te geven in alles wat tot eene beschaafde opvoeding behoort. wenscht zich als GOUVERNANTE geplaatst te zien. Adres franco brieven onder letter V, bij den boek-drukker

(1374)

E. FUHRI, te Soerabaya.

Anderen met onhardig vermogen bezat, stond hij bij de meisjes in zijn dorp niet hoog aangeschreven, geacht om zijne lompe, onbeschaafde manieren, gedeeltelijk dewijl hij altijd het gezelschap van mannen zocht, nimmer een meisje ten dans geleide en geen plan scheen te hebben eene van de jeugdige dorpsgenooten tot vrouw te kiezen. De schuld hiervan moest echter voor verre het grootste gedeelte aan zijne moeder worden gegeven. Zij nam zijne huishouding waar en wilde ongaarne afstand doen van de heerschappij, welke zij in die hoedanigheid voerde, niettegenstaande het in Denemarken op het platte land menigwerf gebeurt, dat de moeder van den bruidegom een medelid wordt van het nieuwe huizegen en het bestuur daarvan op zich neemt; de jong gehuwde vrouw verrigt den zittenden arbeid en alleen bij groote drukte slaat zij mede de hand aan het ruwere werk. De oude moeder was nu echter voor korten tijd overleden; dit was de aanleiding, dat Anders zijn verlangen aan verwanten en geburen had te kennen gegeven, dat hij in het huwelijk wenschte te treden. Hij had zijn oog laten vallen op de schoone Anne Marie en daar zij een goede partij mocht worden genoemd, was hij het spoedig met haar naast betrekking eene en de zaak kreeg weldra haar beslag. Het grootste gedeelte der huwelijken, welke in de steden worden gesloten, komt tot stand om beweegredenen van geldelijken aard, maar deze oorzaken worden aldaar

Op een Land wordt gevraagd een opzieder, trachtend naar bekwaamheid. Adres franco brieven aan de heeren

(1423)

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

De ondergeteekende vertrekt en verzoekt degenen, die iets van hem te vorderen mogten hebben, zich vóór ultimo Julij aanstaande aan te melden.

Zijne gemagtigden zijn de heeren Th. F. Schill en Reijst & Vinju.

(1370)

E. A. SCHILL.

BATAVIA, 17 Junij 1856.

CACHET-IMPRIMEUR

bevattende een volledig toestel tot het stempelen van brieven, handels- en dienststukken, ad f 15,— per doos te bekomen bij

(1360)

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

VOOR RESIDENTEN, OFFICIEREN EN REIZIGERS OP JAVA.

Eet-Nécessaires,

voorzien van alle gereedschappen voor dejeuner, diner en souper benodigd, als: porceleinen borden, schalen, kopjes, trekpot, koffijpot en melkan, bier-, wijn- en likeurglazen, karaffen, thee- en koffijbussen, messen, lepels en vorken, handelaars, en meer andere zaken, te veel om hier te noemen, alles in nette kleine koffers.

Voor een persoon..... f 140.

• twee personen..... - 175.

• vier..... - 300.

Allen's Despatch Box,

eene zeer volledige en sterke Schrijf cassette, gegarneerd en van verschillende papiermorten voorzien.

à f 150 en f 195.

Engelsche Reiszakken,

met en zonder Toilet-Gereedschappen, à f 30, f 45, f 100 en f 125.

Ontvangen bij

(1402)

H. M. VAN DORP, te Batavia.

Cowvan's Razor Sharpener à f 10.

Fijne Engelsche Scheermessen,

per paar f 20 à f 25.

Te bekomen bij

(1382)

H. M. VAN DORP, te Batavia.

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het tweede halfjaar 1856 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor Franco toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het tweede halfjaar:

voor Batavia..... f 12.50,

• Java..... - 15.—

• de Buitenbezittingen..... - 17.50.

• Nederland..... - 22.50.

Brieven franco aan

den Administrateur van dat Blad,

(1401)

H. M. VAN DORP.

De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij van Haren Noman, Kolff & Co. te Samarang en E. Fuhri te Soerabaya.

Lees Hier.

Door LANGE & Co. te Batavia, zijn alom verzonden de Inteekeningslijsten op een werk, genaamd:

REPERTORIUM

op de

STAATSBLADEN VAN NED. INDIE,

van 1816—1855,

af.

het Staatsblad van Nederlandsch Indië, in systematische orde, onder hoofden gebracht en verrijkt met eene uitvoerige en gemakkelijke lijst van de vervallen en gewijzigde Staatsbladen;

door

Mr. L. J. A. TOLLENS,

Adviserend Advocaat en Candidaat Notaris te Batavia.

Dit werk zal, in desselfs geheel, in één deel, worden uitgegeven, bestaande p. m. 60 vellen druks, in groot 4o formaat, gedrukt op half blad, als de wetboeken van van Hasselt, opdat ieder bezitter de jaarlijks uitgegeven vervolgen kunne bijvoegen.

De prijs zal den Inteekenaren worden berekend à f 15 te Batavia en vrachtfrij per post, op f 18 voor Java en Buitenbezittingen, zullende het bedrag in eens aan de uitgevers, bij de ontvangst, moeten worden overgemaakt.

De Inteekening blijft bij alle boekhandelaren op Java opengesteld tot den 1 Augustus 1856, na welk tijdstip de prijs onherroepelijk met 25 pCt. wordt verhoogd.

Het uitvoerig Prospectus is bij Lange & Co. gratis, op franco aanvraag, te verkrijgen.

(1413)

Boekhandel van Haren Noman & Kolff.

Belangrijke Prijsvermindering.

Voor f 80 — in stede van f 140.—

Aardrijkskundig Woordenboek van Nederland en Overzeesche Bezittingen, 18 dln., gebonden, in heel lederen banden. Uitgave 1851.

Voor slechts f 25.

J. H. van der Palm. Bijbel voor de Jeugd, 24 stukken gebonden in twaalf fraaie banden. (1361)

Depôt en Magazijn van Muziekwerken,

van H. M. van DORP, te Batavia.

De Correspondence Musicale; verzameling van meer dan 3000 der nieuwste en beste muziekwerken voor Piano, Piano en Viol, Fluit, Orgel en Zang, à 10 Cents per pagina.

Methodes voor Piano, Viol en Zang, van Bertini, Wühl, Alard, Baillot, Concone, Goria, Lablache, Carcelli, Cramer, etc.

Cramer études; Bertini études; Czerny, Burgmuller, Goria, Beijer, Prudent, Beriot, Osburne.

Airs uit Haydée, Reine de Chypre, la Favorite, enz. (1383)

Het Stoomschip AMBON is bestemd, voor na aankomst der verwacht wordende Land-mail eene reis naar Bencoeelen en Padang te doen.

Voor vracht en passage adresseren men zich bij

(1421)

W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 21 Junij 1856.

Bij tijdige aankomst van de Mail van Singapore zal de Koningin der Nederlanden over Samarang naar Soerabaya op den 26 dezer vertrekken.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

1373)

MACLAINE, WATSON & Co.

Directeuren der N. I. Stoomb. Maatschappij.

BATAVIA, den 17 Junij 1856.

eene kolossale meerschuurpijp; tevens had hij twee zijner vrouwelijke bloedverwanten naar Anne Marie gezonden met geschenken, namelijk, eene kostbare huif van goudlaken, benevens eene zware zilveren ketting. Toen de gehuften dit alles hoorden, stonden zij er versteld van en zeiden, dat het schoone gelaat het hoofd van Anders geducht op het moest hebben gemaakt om zulk een ouden gierigaard tot zoo iets te doen komen.

(Wordt vervolgd.)

1851 part 81

Het Vertrek der Stoomboot **LANGAN LAMONGAN**, is bepaald als volgt:

Van Batavia naar Samarang
op den 5, 15 en 25 van iedere maand, en

Van Samarang naar Batavia
op den 10, 20 en 30 van iedere maand.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

(1403) **MACLAINE, WATSON & Co.**

Voor Vracht en Passage naar Tjilatjap

wordt aangeboden het Nederl. barkschip **Generaal Michiels**, kapitein **P. G. Visser**. Omstreeks het midden der volgende week derwaarts vertrekkende.

Adres den Gezagvoerder in het Hotel der Nederlanden en de Agenten

(1407) **TIEDEMAN & VAN DER BURG.**
BATAVIA, 20 Junij 1856.

Voor Passage naar Samarang

wordt aangeboden het Nederlandsch barkschip **Padang**, kapitein **M. W. Zwart**, om in het begin der volgende week derwaarts te vertrekken. Adres den Gezagvoerder in het Hotel der Nederlanden en de Agenten

de Agenten,

(1372) **TIEDEMAN & VAN DER BURG.**
BATAVIA, 17 Junij 1856.

Passage naar Samarang

wordt aangeboden met het Ned. schip **Broedertrouw**, kapt. **A. J. Hordijk**, om den 22 deser derwaarts te vertrekken.

Nadere informatiën te bekomen bij den Gezagvoerder in het Hotel der Nederlanden en bij de Agenten

(1386) **B. KOPERSMIT & Co.**

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het daartoe uitmuntend ingerigt Nederl. fregatschip **Aldebaran**, kapt. **B. G. Meijboom**, voerende een geëxamineerden Doctor. Het vertrek van hier tegen het laatst der volgende maand zullende plaats hebben.

Nadere informatiën te bekomen bij de Agenten

(1406) **TIEDEMAN & VAN DEN BURG.**
BATAVIA, 21 Junij 1856.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het Nederl. Barkschip **Padang**, kapitein **M. W. Zwart**, hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers, het vertrek omstreeks het begin der maand Augustus van hier kunnende plaats hebben.

Nadere informatiën te bekomen bij de heeren **Dorrepaal & Co.** te Samarang, de heeren **Schimmelpenninck & Co.** te Soerabaya en de Agenten

(1408) **TIEDEMAN & VAN DER BURG.**
BATAVIA, 21 Junij 1856.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederl. clipperschip **Nieuw Holland**, kapt. **L. Tuk**, voerende eenen bekwaamen scheepsdoctor.

Deze schoone bodem, welke de reis herwaarts in 84 dagen heeft afgelegd, is keurig ingerigt, en in alle opzichten perfect uitgerust voor den overvoer van Passagiers. Het vertrek zal direct van hier plaats hebben, waarschijnlijk tegen het laatst der maand Julij.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij de agenten

(1384) **B. KOPERSMIT & Co.**

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt Ned. schip **Melena & Anna**, kapitein **J. C. Lupcke**, voerende een bekwaamen doctor.

Dit schip is thans in den Oosthoek van Java ladende en zal vermoedelijk tegen het einde van Julij de reis van hier naar Rotterdam aanvaarden.

Voor informatiën adressere men zich te Soerabaya bij den Gezagvoerder, en alhier bij

de Agenten,

(1365) **VAN OMMEREN, RUEB & Co.**
BATAVIA, 18 Junij 1856.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers zeer goed ingerigt Ned. schip **Joan**, gevoerd door kapt. **A. van der Tak**, voerende een geëxamineerd scheepsdoctor.

Dit schip zal vermoedelijk in de laatste helft van de maand Julij van hier naar Rotterdam vertrekken, zijnde intusschen informatiën te bekomen te Soerabaya bij den Gezagvoerder en alhier bij

de Agenten,

(1366) **VAN OMMEREN, RUEB & Co.**
BATAVIA, 18 Junij 1856.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het nieuw gebouwd campagne schip **Cornelis Gips**, kapt. **de Haan**. Deze bodem wordt spoedig van de kust terug verwacht, en zal waarschijnlijk tegen medio Julij van hier vertrekken.

Nadere informatiën te bekomen bij de Agenten

(1385) **B. KOPERSMIT & Co.**

Passage naar Nederland

om tegen het einde van Julij van hier te vertrekken wordt aangeboden met het Ned. schip **ANNA & ELISE** kapt. **C. J. Jaski**. Dit schip is bijzonder goed ingerigt en uitgerust voor den overvoer van passagiers voerende eenen bekwaamen Dokter.

Adres te Samarang bij de Heeren **Dorrepaal & Co.** te Soerabaya bij de Heeren **Schimmelpenninck & Co.** en alhier bij de Agenten

(1389) **HAAGER & SCHUURMAN.**

BATAVIA.

Op den 16 dezer kwam een slaaf van den heer E....., wonende op Noordwijk, bij den aldaar mede woonachtigen bakker S..... en overhandigde hem een bankpapier, naar zijn zeggen groot f 100, met verzoek zulks te willen wisselen. Laatstgemelde, ontwarende dat het een bankbriefje was van f 1000 en daardoor achterdocht krijsende, vroeg hem of hij een briefje van zijn meester had dat verzoek inhoudende, en dit ontkennend beantwoord zijnde, zoo gelastte hij hem eerst zulk een schriftelijk verzoek te halen. De slaaf, Djadi genaamd, begaf zich daarop naar de Bazar, doch vermeldde bakker, den heer E..... met het voorgevallene in wetenschap gesteld hebbende, zoo was Djadi weldra in handen der politie en dadelijk bekende hij ook, dat hij een lessenaar zijns meesters, die den sleutel bij zich droeg, had weten te openen, zonder dat daarvan uiterlijk iets kon blijken, en er een daarin geborgen sleutel eener ijzeren geldkist had uitgehaald, waarmede hij die kist had geopend, en na een bankbriefje van f 100, zoo als hij meende, doch werkelijk van f 1000 ontvreemd te hebben, alles weder zoo had gesloten en geborgen, dat niets van den diefstal merkbaar was.

— Na de aankomst van de stoomboot **Padang** van Borneo's Westkust, op den 17 dezer, heeft zich alhier het gerucht verspreid, dat een onzer posten op die kust, Loemar genaamd, gelegen op drie of vier dagmarschen van Montrado, binnen lands, door weder in opstandgekome Chinesezen was overvallen, het garnizoen, bestaande uit een lsten luitenant en 30 manschappen, daarbij omgekomen, en het kongsihuis door die opstandelingen verbrand was. De waarn. assistent-resident van Montrado zou zich dadelijk met een honderdtal manschappen derwaarts begeven hebben, om de rust te herstellen. Die tijding was te Sinkawang ontvangen twee uren vóór het vertrek van genoemde stoomboot naar Nederland, en werd door de reisgevoerde keer naar Java, slechts op de reede dier hoofdplaats onzer bezittingen op Borneo's Westkust, welke 12 Engelsche mijlen de rivier op is gelegen, aangiert, om de daar op haar wachtende brieven, passagiers, enz. in te nemen, zoo is het niet te verwonderen, dat en, zoo als men zegt, geene officieele tijding van dat ongeval is medegekomen. Wij hopen van harte dat, als die ontvangen wordt, haar inhoud dat gerucht moge logenstraffen of de zaak van minder noodlottigen aard moge bevonden worden.

— Met dien bodem ontvingen wij ook het berigt, dat de tegenwoordige sultan van Pontianak, Sjarief Hamith, in den dalem, de woning zijns vaders, sultan Osman, een 84jarigen bijna geheel blinden en dooven grijaard, betrokken en laatstvermelde zich aan alle zaken onttrokken heeft, willende zijne overige levensdagen aan stille rust en godsdienstoefeningen toewijden.

— Men deelt ons verder van daar mede, dat, in den nacht van 17 April, het hoofd van Soeng'ei Etik, aan den mond der rivier van Pontianak, Intje Ismail Atjeh genaamd, op zijne legerstede zoodanig op het hoofd geslagen is geworden, dat hij den 30 dier maand aan de gevolgen bezweken is. Zekere Hadji Moessa, neef van den verslagene, zoude, volgens de verklaringen van zijn eigen volk, de dader zijn en is door de politie opgevat, te meer daar het bekend was, dat hij sedert geruimen tijd in misdadige verstandhouding met de vrouw van den omgekomeene leefde.

Ook waren in dienzelfden nacht twee Maleijers te Tanjong Kakap (digt bij genoemde Soeng'ei gelegen) door vier Boeginezen vermoord. Drie dier moordenaars waren in handen van de politie, doch een was nog voortvlugtig. De omstandigheden van dien dubbelen moord zijn ons niet medegegdeeld, evenmin als van een, op den 17 Mei, op een Maleijer te Dabong, gepleegd, werwaarts de djaksa van Pontianak zich begeven had, om een onderzoek omtrent denzelfden in te stellen.

— Als een vervolg van ons berigt omtrent het verbranden van het Nederlandsch schip **Robertus Hendrikus**, kapitein **R. H. Mulder**, voorkomende in No. 47 van ons blad (11 Junij), zijn wij in de gelegenheid gesteld een meer geregeld verslag omtrent dit ongelukkig voorval onzen lezers aan te bieden.

Omstreeks ten 7 ure in den morgen van den 10 dezer, ontdekten men, terwijl ledige koffijzakken, bestemd naar Samarang, werden overgenomen, brand aan boord van dien bodem. Onmiddelijk wendde men alle pogingen aan om het vuur, in het achterruim woedende, meester te worden en eenige reeds brandende balen dier koffijzakken werden in zee geworpen. Spoedig echter moest men wegens den stikkenden rook beneden deks daarmede uitscheiden, terwijl die rook zoodanig de overhand nam, dat daarnit de onmogelijkheid geboren werd, om het buskruid naar boven te kunnen halen.

Om hulp van het wachtschip geseind zijnde, zoo kwam de commandant van dien oorlogsbodem, de luitenant ter zee der 1 klasse **A. Hoek**, met twee sloepen,

voorzien van twee brandpuiten, gelijk ook twee sloepen met de brandspuit van **Z. M. stoomschip Medusa** dadelijk opdagen en in dien ijver tot hulpverleening werden zij weldra gevolgd door verscheidene sloepen en brandpuiten van alhier ter reede liggende schepen. Alle pogingen werden nu vereend in het werk gesteld om den brand te blusschen en, afgescheiden van door den toestand van het brandende schip gevorderde werkzaamheden op deszelfs dek, konden de brandspuiten van de oorlogsbodems en van de koopvaardijsschepen **Cornelis** en **Gerardus Jacobus**, benevens de pomp goed gaande gehouden worden, die dan ook samen eene massa water in het ruim van het schip deden vloeijen.

Luiken en kajuitskappen waren intusschen, met het doel om het vuur te smoren, behoorlijk dicht gemaakt, doch toen men omstreeks 8 ure eene poging aanwendde om in het ruim te komen, ontwaarde men, dat het tusschen de achterluik doorgebrand en de trap in het ruim gevallen was.

Het schip lag voor bakboordsanker. Men slipte deszelfs ketting en door behulp van een 20tal voor hetzelfde gespannen booten en van eenige zeilen, werd het schip nu verhaald tot op een diepgang van omstreeks 4 vadem water, ten einde het daar te laten zinken, in de hoop dat het vuur zoude uitgaan, alvorens het schip reddeloos was verbrand en later althans de lading door duiken weder zoude kunnen worden opgevischt.

Op dien diepgang gekomen, liet men het stuurboordsanker vallen, stak 45 vadem ketting voor en nam een bogt van denzelfden rond den ijzeren fukkemaat, ten einde voor te komen, dat het brandende vaartuig niet zoude kunnen drijven.

Ten half 9 ure sprong het weinige aan boord zijnde buskruid, doch bragt niettemin eene groote ontsteltenis te weeg. De orde werd echter spoedig weder hersteld en ieder beijverde zich om te helpen zoo veel slechts mogelijk was en te redden wat nog gered kon worden.

Ongeveer ten 9 ure kwam kapitein **Mulder** aan boord en vond het schip in dien toestand, doch buiten gevaar voor andere schepen liggende. IJverig waren inmiddels de scheepstimmerlieden bezig met het hakken van gaten in den bodem, om er water in te doen stroomen dan daar dit uit den aard der zaak een moeilijk werk was en slechts langzaam verrigt kon worden, zoo gelukte het eerst tegen 10 ure door vier gaten het water doorgang tot het ruim te geven, welks binnenstrooming het schip al meer en meer naar stuurboordzijde deed overhellen, staande er ten 11 ure ruim 5 voet water in het ruim.

Omstreeks dien tijd had men ook het grootste gedeelte van den op dek zijnden inventaris over boord kunnen werpen en was men gereed met het kappen van het want der masten, ten einde dezen bij het vallen niet op het dek zouden neerkomen.

De bezaansmast, onder afgebrand zijnde, viel het eerste neder. Om half 12 ure bleek het, dat ook de ijzeren groote mast, van onder gesmolten was en met een ijdelijk gekraak viel hij weldra met ra's en stengen naar beneden op zijde van het schip. Spoedig volgde ook de ijzeren fukkemaat en na dit verschrikkelijk tooneel bleef aan de nog aan boord zijnde hulp verleene den

niets anders over, dan het brandende en snelzinkende schip aan deszelfs lot over te laten.

Ongeveer ten 1 ure zonk het geheel. Slechts een gedeelte der verschansing en boegspriet zijn voor het oog zichtbaar gebleven.

— In de *Courrier de la Gironde* van 2 April, lezen wij een artikel, hetwelk onze aandacht trok, doordien de hoofdstad onzer Indische bezittingen daarin genoemd wordt. De vertaling van dat artikel luidt als volgt:

« De voorstellingen van de heeren **Schmidt**, **Gauvrius**, **Tibbs**, enz., en der dames **Tourniaire** en **Breiner**, in de cirque-olympique der straat **Castelnau-d'Auros**, zijn gesloten. Deze uitmuntende kunstenaars verlaten onze stad (**Bordeaux**), om in ver verwijderde streken nieuwe lauweren te gaan inoogsten. Wij vernemen, dat zij zich naar Batavia begeven, dan welk ook het oord van hun toekomstig verblijf moge zijn, zonder aarzeling kunnen wij hun den schitterendsten uitlag voorspellen en slechts de loftuigenissen herhalen, die wij hun bij talrijke gelegenheden hebben toegezwaaid. De heer **Schmidt** is een krachtig ruiter en te gelijker tijd een bekwaam en kundig onderwijzer. Hij was het geliefkoosd kind der sportmen, die hij door zijne verhevene voorstellingen bekoorde, terwijl een gedeelte van het publiek het nooit moede werd, hem in de romansche spelen te zien en allen den paarden toejuichten, die hij in vrijen ren doet loopen. De heer **Tibbs** is vol levenskracht en nauwkeurigheid in zijne oefeningen en wordt steeds met de grootste geestdrift in « het leven van een zeeman » begroot. De heer **Toudeville** voert de vertooning van de « trappe (ongelijkzijdig vierkant) met de zeldzaamste juistheid en de grootste vlugheid uit, en wat den heer **Gauvrius** betreft, diens buitengewoon talent is boven alle beschrijving verheven; hij is de bevalligste, onverzaagde en onbegrijpelijke paardrijder, dien wij ooit gezien hebben. »

« **Mej. Breiner** kan als een volmaakt model van bevaligheid en aanlokkelijkheid beschouwd worden. De schoone paardrijder schittert vooral in de zwaarste toeren. **Mej. Tourniaire** bezit eene onverzaagdeheid, die den toeschouwers dikwijls vrees aanjaagt. Bij eene schoone getalte paart die bekwaame artiste eene altijd krachtvolle en juiste stoutmoedigheid en uitvoering. Zij is werkelijk eene dramatische paardrijder, en hare vermetelheid evenaart hare behendigheid. Onmogelijk is het, dat een zoo goed zamengestelde troep niet overal duurzame en welverdiende lauweren inoogt. Ook heeft het verblijf dier artisten zich te **Bordeaux** gekenteekend door een onafgebroken reeks van zeggpralen. »

Ook in de *Feuille d'Affiches de la Franche-Comté*, van 9 Maart, wordt met den meesten lof van deze onder de directie van den heer **Philip** staanden troep, waartoe buiten de reeds genoemden nog behooren de heeren **Chevallier** en **Dink** en **Mej. Adelaide**, melding gemaakt, en wij zijn nader ingelicht geworden, dat de onlangs van hier naar Frankrijk vertrokken heer **J. B. Berne** zich aan die directie heeft aangesloten en den 10 April, met het schip **Michel Montagne**, kapt. **Gachet**,

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaterdag 21 Junij 1856, No. 50.

Bordeaux zou verlaten, om met denzelfden, medevoerende acht der schoonste kunstpaarden, herwaarts over te komen, zoodat wij weldra eene openbare vermakenlijkheid meer te Batavia zullen mogen tellen.

Batavia. — De Gouverneur-Generaal heeft in den morgen van den 18den Junij het entrepôt en het tolkantoor alhier bezigtigd en bij die gelegenheid met belangstelling kennis genomen van het project tot vergrooing van het entrepôt in het belang van den handel.

— Ter gelegenheid der verjaring van den geboortedag van H. M. onze geëerbiedigde en geliefde Koningin, is door den Gouverneur-Generaal, in den avond van den 17den Junij, aan het hotel te Rijswijk een luisterrijk bal gegeven.

De schitterende illuminatie, welke zich over de geheele façade van het gebouw uitstrekte, werd door het fraaiste weder begunstigd, en maakte, niet minder dan de sierlijke decoratie in de binnenzalen, eene zeer aangename indruk. — Boven de façade en in het midden der dansaal prijkte het naamcijfer der beminde Vorstin.

De vrolijkheid was algemeen en getuigde van de belangstelling der genoodigden in de viering van dit feest. (Jav. Cour.)

Soerabaya, 14 Junij. Van Probolinggo berigt men, ons het volgende.

De vuurspuwende berg Langen Lamongan levert ons, schier alle avonden, een treffend en schoon tafereel op, door het braken van asch, gruis en steenen, waarvan het gezicht waarlijk verrukkend kan genoemd worden.

(S. N. en A. B.)

**BAHINET alias SAOEDIN
de
OPLIGTER.**

In No. 46 van ons blad (7 Junij), berigten wij met korte woorden, dat het der politie alhier gelukt was den Inlander te vatten, die den Pangerang Sjariel Hamith voor eene som van f 200. — opgeligt (zie ons nummer van 24 Mei j.l.) en gepoogd had, zulks den heer v. D. .... alhier ingelijks te doen.

Wij verkregen omtrent dien persoon eenige nadere inlichtingen, die wij hieronder onzen lezers mededeelen, daar wij vernemen dat zij tot voorbeeld kunnen strekken, in hoeverre geïmponeerd en zucht tot bedrog bij hem ingeworteld en van lieverlede tot gewoonte geworden waren.

Die dader, Bahinet genaamd, is, volgens zijne opgave, te Groning in de residentie Japara geboren, was Panakawan (volgeling) van den regent van Pattie en naar gissing ongeveer 20 jaren oud, toen hij zich, in den avond van 22 Februarij 1855, ten huize van den heer H. J. A. van S... te Pattie vervoegde en aan denzelfden een verzegelden brief overhandigde, voorgevende door den regent van Pattie, die zich op dat oogenblik te Koedoes zou hebben opgehouden, gezonden te zijn.

Die brief behelsde voornamelijk het verzoek van genoemden regent, om eene som van f 300 te leen te mogen hebben en was met diens handtekening voorzien. De heer van S... stelde den bringer echter slechts f 100 ter hand, voor wier ontvangst Bahinet op den brief teekende.

In den vooravond van den 18den Februarij te voren, had Bahinet zich naar het huis van den heer J. van R... te Pattie begeven en aan den zich daar bevindende heer W. S. .... te kennen gegeven, dat hij door den regent van Lamongan, met dien heer bevriend, was gezonden ter overbrenging van een brief, dien hij dan ook overhandigde.

De heer W. S. .... las in dien brief, datgenoemde regent zich met zijne echtgenoot te Rembang bevond, ten einde zijne zuster met den broeder van den regent van Rembang te doen huwen, alsmede dat de eerstgenoemde hem op den 18den Februarij een bezoek zou geven, doch, geldgebrek hebbende, hem om f 50 ter leen verzocht.

De heer W. S. .... aarzelde niet aan dit verzoek te voldoen, beantwoorde den brief vriendschappelijk en sloot de gevraagde f 50 daarin, waarna hij denzelfden aan Bahinet ter hand stelde.

Dienzelfden avond ten half 8 ure, kwam de laatstgenoemde weder terug, doch nu ten huize van dien heer en gaf een tweeden brief van den regent van Lamongan af, waarin deze berigtte, dat hij, ten huize van het districtshoofd van Mantoop, regentschap Djoewana, was aangekomen, doch zijne echtgenoot wegens ongesteldheid te Rembang had moeten achterlaten; dat hij dienzelfden avond nog zijn vriend zou komen bezoeken, en verzocht zijn rijtuig aan de overzijde der rivier te zenden, alsmede hem nog f 30 te leenen, voor welke beide sommen hij als waarborg een paar gouden armbanden met diamanten bezet, aan zijne echtgenoot toebehoorende, dien heer in handen zou stellen.

Ook aan dit verzoek werd dadelijk, wat het geld betrof, in een brief ingesloten, voldaan, doch Bahinet verscheen nog denzelfden avond met een derden brief van den regent van Lamongan, aan den heer W. S. .... gerigt, waarin die regent mededeelde, dat zijn echtgenoot des avonds ten 8 ure te Mantoop was aangekomen en hij met haar, ten 11 ure van dienzelfden avond, zich ten zijnen huize zou bevinden, doch f 50 aan den doctor hebbende moeten betalen, verzocht hij nog f 25 ter leen. Mondeling verzocht Bahinet, in naam der echtgenoot van den regent, ook nog om een wollen deken en een shawl, dewijl zij, naauw van hare ziekte hersteld, beducht was voor de nachtkoude.

Geld, deken en shawl werden Bahinet overhandigd; hij vertrok en de heer W. S. .... liet zijn rijtuig in-

spannen, zond het den reizigers te gemoet, doch noch de regent van Lamongan, noch deszelfs echtgenoot kwamen opdagen.

Te laat ontwarende, dat hij bedrogen en opgeligt was, deed genoemde heer aangifte bij de politie; de dader werd opgespoord en gevat en door den landraad te Pattie, nadat hij bekend had de schrijver dier vervalschte brieven, allen in de Maleische taal met Nederlandsche karakters geschreven, geweest te zijn, schuldig verklaard aan oplichting door valsheid in geschriften en veroordeeld tot 40 rotingslagen en dwangarbeid buiten den ketting op Java, voor den tijd van tien achtereenvolgende jaren.

Het hoog gerechtshof in Nederl. Indië wijzigde echter dat vonnis in die mate, dat Bahinet schuldig werd verklaard aan valsheid in onderhandsch geschrift en veroordeeld tot dwangarbeid buiten den ketting op Java voor zes jaren. Batavia werd als zijne strafplaats aangewezen. Hij kwam daar aan, doch, na een verblijf van 8 maanden en 20 dagen, verwijderde hij zich uit het kettinkwartier, zonder dat men zijn persoon meer op het spoor kon komen.

Bij vonnis van den landraad te Buitenzorg, dd. 15 Mei 1855, werd zekere Saoedin, oud naar gissing 24 jaren, geboren te Samarang en wonende te Parong op het land Koeripan, als schrijver van den demang aldaar, schuldig verklaard aan oplichting door middel van valsheid in geschriften en van oplichting en veroordeeld tot vijf jaren dwangarbeid buiten den ketting op Java. Dit vonnis werd mede door het hoog gerechtshof veranderd in schuldig verklaring aan valsheid in onderhandsch geschrift en aan oplichting en in veroordeeling tot vijf jaren dwangarbeid in den ketting op Java, voorafgegaan door een kwartuur tentoonstelling, wordende het eiland Onrust als strafplaats aangewezen.

De misdrijven, door dien persoon gepleegd, waren de volgende:

Op den 25 Januarij 1855, was hij bij den opziener van het land Tjipoetat, C. F. G. .... gekomen en had hem een briefje afgegeven van den demang van Parong (door hem, Saoedin valscheijks geschreven en ondertekend) houdende verzoek om f 50. — receptis in leen, 't geen hij benoodigd had om het werk aan een in aanbouw zijnd huisje voor zijn kind te Parong te kunnen voortzetten, met belofte, die som te zullen terugbetalen van zijn tractement over Februarij. Aan dat verzoek werd door dien opziener voldaan. Den volgende dag ontving deze een tweede briefje van den demang van Parong (even vals als het eerste), waarin de goede ontvangst van het geld werd erkend.

Saoedin, die destijds reeds bijna 3 jaren schrijver was bij meermelden demang, heeft op den 27 Januarij 1855 van den demang verlof gevraagd en bekomen, doch is niet teruggekeerd.

Den 12 Februarij 1855, kwam Saoedin bij den Inlander Kemis, mandoor op het land Tjileboet, verzekkende voor den demang van Parong f 30. — receptis ter leen, welke de demang van zijn tractement over Februarij zou terugbetalen. Hij gaf daarop een briefje over van den demang, waardoor dit verzoek werd bevestigd, weshalve Kemis het gevraagde bedrag in leen gaf. Het briefje bleek later vals te zijn.

Geen wonder dat men de beide bovengenoemde sommen heeft afgegeven, want de briefjes waren blijkbaar van den demang en werd door diana schrijver in persoon gebragt, die met den inlander bekend was!

Nog had Saoedin van zekeren Inlander Setro, op het land Tjinee woonachtig, in Julij 1854 een golokh geleend, doch dien kort daarna verkocht voor f 20. — koper.

Saoedin onderging zijn vonnis te Buitenzorg en werd, in den ketting geklonken, naar Batavia overgebragt. Daar aangekomen, herkende men hem dadelijk dezelfde persoon te zijn als de ontvlugte Bahinet en hij ontkende dit geenszins. Er werd nu besloten, dat hij zijn Buitenzorgsche strafstijd eerst in den ketting en daarna zijne Pattiesche buiten den ketting op het eiland Onrust zou doorstaan, dan, alvorens men hem derwaarts kon overbrengen, had hij zich op nieuw uit de voeten weten te maken.

Sedert dien tijd hield hij zich dan eens te Batavia, dan weder in het Buitenzorgsche of Bantamsche, onder verschillende namen, op; mee wil zelf, dat hij, als bediende van een heer, een togtje naar Samarang heeft gedaan. Zijne opligterijen gingen even zeer met groote sluwheid als met eene verwonderlijke kennis der onderlinge betrekkingen van de personen, die hij tot zijne slagtoffers koos, haren gang. Zoo verscheen, op den 4 November jl., ten huize van den Chinees Tan Kangsoei alhier, een Inlander, genaamd Saoedien, met eene mondelinge boodschap van den djaksa te Buitenzorg, volgens zijn voorgeven, zich op dat oogenblik ten huize van den resident van Batavia bevindende en verzoekende, ter gelegenheid van den wedren, den schimmel van dien Chinees, behoorlijk gezadeld en met eene karwats (in alles te zamen eene waarde van f 180. —) ter leen te mogen hebben. De schimmel werd gezadeld en aan Saoedien afgeleverd, vergezeld door een bediende van Tan Kangsoei. Dan op eenigen afstand van diens woning, sprong Saoedien op het paard en gebruikte de geleende karwats zoo duchtig, dat hij met het dier door ging. Waar beide te regt gekomen zijn, weten wij niet, doch twifelen er niet aan, of die Saoedien was dezelfde persoon, dien wij hier onder dien naam en onder dien van Bahinet hebben vermeld.

De kerfstok geraakte echter eindelijk vol en, zoo als bekend is, bevindt Bahinet, alias Saoedin zich thans in handen der politie. Wij hopen, dat hij nu zulk een loon naar werken zal ontvangen, dat die sluwe knaap, ten minste gedurende een groote reeks van jaren, der maatschappij geene schade meer zal kunnen berokkenen.

NEDERLAND.

IJsselstein, 26 Maart. In den nacht tusschen den eersten en tweeden Paaschdag, heeft alhier een brutale diefstal plaats gehad in de consistorie van de hervormde kerk. Nadat de booswichten eerst te vergeefs getracht hadden door eene deur in de kerk binnen te dringen, zijn zij door buitenbraak de kerkkamer ingeklommen, hebben de kerkeraadskas, van drie sloten voorzien, met geweld opengebroken, en daarin geene geldswaarde gevonden zijnde, hebben zij eerst een daarnaast hangend kastje der diakonie, vervolgens de kas van kerkvoogden

gewelddadig vernield en de zich daarin bevindende gelden, benevens een bewijs van het grootboek, medegenomen. Ofschoon in het diaconiekastje niets meer dan de collecte van den Goeden Vrijdag en den eersten Paaschdag voorhanden was, is de som toch aanzienlijk genoeg, omdat zij de collecte gedurende bijna drie maanden van de kerk zich tevens hebben ten buit gemaakt. — Kerkroof schijnt in onze dagen aan de orde zijn, en dit strekke dan ook ter waarschuwing van kerkbesturen, om toe te zien dat in de consistorie geene gelden of papier van waarde worden achtergelaten.

Weesp, 31 Maart. Het schijnt dat het Handelsblad niet gelukkig is in de keus zijner correspondenten. Naauwelijks is een berigt uit Harlingen, wegens het zinken van den Groenlandsvaarder *Dirtye Adama*, door de *Harlinger Courant* bepaald tegengesproken, of wij moeten alweder onze stem doen hooren tegen een berigt, door dat blad opgenomen als uit deze plaats toezonden. Het is bepaaldelijk onwaar, dat zekere bedelares onlangs door vier landbouwers bij avond, tegen belooning van f 1, op zeker stuk land (de Goos) zou zijn bescheiden en dat men haar aldaar met vitriool-olie zou hebben bestreken, alsmede dat zij zich dienzelfden avond naar Abcoude zou hebben gesleurd en bij een boer zou zijn gestorven, terwijl het lijk der ongelukkige naar Utrecht zou zijn opgezonden ter schouwing; dat alles is geheel onwaar. Evenwel is hier eene schandelijke daad gebeurd, die wij hopen dat streng zal worden gestraft, en die aanleiding heeft gegeven tot vele overdrevene praaties en verkeerde voorstellingen. Wij wilden de justitie niet vooruitloopen en daarom hebben wij u het geval tot heden niet medegedeeld; de voormelde overdrevene voorstelling echter noopt ons, in het belang der waarheid, u thans mede te deelen, dat er zware vermoedens zijn ontstaan tegen eenige inwoners deser gemeente, tot den geringen stand behoorende, waaronder echter geen enkele landbouwer, dat zij in de vorige maand met voorbedachten rade, zekere boerenmeid, die toen buiten dienst en arm was, en zich alhier in eene slaapstede ophield, des avonds onverhoeds op de straat zouden hebben aangevallen, haar naar een der Singels gedrongen en toen op eene schandelijke wijze met koolteer bestreken. De bewuste vrouw heeft dienzelfden nacht nog in genoemde slaapstede doorgebracht en heeft zich, eerst in den namiddag van den volgende dag, naar Abcoude begeven. Zij is vervolgens meer dan eenmaal in gemelde gemeente geweest, om eene dienst als boerenmeid te zoeken, en wel verre van daar te zijn overleden, kan ik u stellig verzekeren, dat zij die gemeente weder (zoo als mij berigt is) gezond en wel heeft verlaten en waarschijnlijk thans bij een boer in den Haarlemmermeirpolder in dienst moet zijn.

De cantonregter alhier heeft zich de zaak aangetrokken en van zijn onderzoek een proces-verbaal aan den heer officier van justitie ingezonden.

Vlissingen, 30 Maart. De kapitein ter zee van *Maldegem*, bestemd om het bevel van Zr. Ms. *fregat de Ruyter* te Malta over te nemen, zal zich onverwijld derwaarts begeven ter aflossing van den kapitein ter zee Stavenisse de Brauw, welke zeer verdienstelijke en om zijn kennis en edel karakter algemeen geachte hoofdofficier, zoo als men weet, in het begin dezer maand aldaar door eene beroerte is getroffen. De laatste tijdingen van den heer de Brauw geven zijnen toestand als meer gunstigstellend op, en wanneer het vervoer zonder enig gevaar kon geschieden, zou hij naar Toulon worden gebragt, om aldaar met de uiterste zorg geneeskundig te worden behandeld. Men mag dus met grond de hoop koesteren, dat die waardige man voor de marine, voor zijn vaderland en zijn gezin zal worden behouden.

ENGELAND.

De Morning-Advertiser berigt, dat een nieuw bedrog van den bekenden John Sadleir aan het licht is gekomen, ten bedrage van £ 100,000 en gepleegd ten nadeele van eene compagnie in de City. Alle lasten van genoemden persoon bedragen nu of bedroegen de ongelooftelijke som van £ 1,500,000 (achtien miljoen hollandsch.) Het blijkt dat niet minder dan honderd namen zijn nagemaakt, en de vervalsching was, naar het schijnt, onmerkbaar. Dit alles geschiedde in vier of vijf jaren, en men verwondert zich hoe eene som als deze in zulk eene korten tijd verloren kon gaan. Onder andere aanleidingen geeft men op een verlies van £ 120 000 in suiker, £ 35,000 in hennep en £ 50,000 in ijzer.

Gisteren wierp zich een persoon van de zoogenaamde fluister galerij in de St. Pauls-kerk naar beneden en vond op de steenen den dood.

— Sedert het postkantoor te Londen zich belast met de verzending van gelden uit de Krim naar Engeland, werden van daar £ 4000 gedurende eene maand ontvangen.

De Morning-Herald zegt, dat vele kruideniers in Londen bekennen 109 ponden chikori in de 112 ponden, die ze "als gemengde koffij en chikori" verkoopen te mengen. Zulk een pond kost den verkooper 2 d. (10 cent), terwijl de koper 9 d. (45 cent) betaald.

Het getal der rijtuigen, die gedurende de 12 uren van 9 ure 's morgens tot 9 ure 's avonds, door de verschillende straten, van de City rijden, is volgens *The great world of London* 125,859.

Volgens de *Statistics of British Commerce* worden, behalve gedroogde zuidvruchten, de volgende vruchten jaarlijks binnen Londen verbruikt: appelen 17,150, peren 9325, klapbessen 6900, pruimen 4550, krenten 1900, kleine blaauwe pruimen 1052, kersen 927, aardbeien 700, en hazelnoten 230 tonnen gewigt.

Ook groenten uit de omstreken van Londen maken een voornamen tak van handel uit. Er zijn uitgestrekte koolvelden in Battersea en een aspierge-veld van 80 akkers te Mortlake, groote selderij-tuinen te Chelsea, erwtenrijen te Charlton en aardappel-akkers te Dagenham. Boven aangehaald werk geeft op als jaarlijksch verbruik in de wereldstad uit de omstreken: aardappelen 138,000, kool 80,000, rapen 43,800, uien 36 850, broccoli (eene soort van bloemkool) 31,950, wortelen 8050, erwten 3900, komkommers 2200, rhubarberstengels 2100, salade 2350, boonen 2630, selderij 800, radijf 750, en asperges 200 tonnen gewigt.

— Het huwelijk van de oudste dochter van koningin Victoria met een pruisischen prins is thans bepaald

vestigd, en weldra zal aan het parlement de som van 70.000 'sjaars gevraagd worden als bruidschat.

Londen, 28 Maart. Men verneemt heden uit den Times, dat de Porte weigert den jongsten firman, betrekkelijk tot de rayahs in de vredesartikelen te doen openen. Daar dit gelijk zou staan met een verband te leggen op het binnenlandsch beheer van het onafhankelijk turksch grondgebied. Ingevolg verzet zich de Porte tegen eenige schikking hoegenaamd, betrekkelijk de vorstendommen, die inbreuk maken zou op haar soevereiniteit; voorts kwam dezer dagen een protest van den Divan dienaangaande per telegraaf bij 't congres te Parijs in, waarbij aan de turksche plenipotentiarissen zelfs de behandeling der kwestie van een eeniging der vorstendommen ontzegd werd, als zijnde die maatregel een inmenging met de binnenlandsche aangelegenheden van Turkije, en een schending der oppermacht van de Porte in genoemde provinciën. Dit protest werd uit Constantinopel opgezonden, in spijt van een lang onderhoud met of tusschen de fransche en oostenrijksche gezanten.

Aangezien de onafhankelijkheid van het Ottomanische rijk, en een verbetering van het lot der christenen aldaar, tot de staatkundige en zedelijke oogmerken van den krijg behooren, over wier snelle tot-stand-brenging de heer Gladstone zich eergisteren zoo bijzonder verheugde, is de tegenkanting der Porte nog al opmerkelijk.

— Het amerikaansche stoomschip *Fulton*, dat onlangs te Southampton van New-York aankwam, heeft acht grote booten aan boord, van 24 tot 30 voet lang, met ruimte voor 450 menschen. Zes daarvan zijn metalen reddingsbooten van Francis en de twee anderen van hout. Twee booten hangen op den voorstevan en zes achter de raderkasten. De rang van den bevelvoerende officier is op de zijde der boot geschilderd, en men vindt er een reeks verordeningen in, die aan elken reiziger, aan iederen matroos, spuitgast, bediende of eenigen anderen persoon, zijne bijzondere plaats in de boot, waartoe hij behoort, aanwijzen. De pligten van iedereen tot de bemanning behoorende, ingeval het noodig ware de boot te verlaten, zijn duidelijk uiteengezet, en wanneer de manschappen goed gevoeld zijn, behoeft men voor geene paniek te vrezen. Evenzeer zijn er alle voorzorgen genomen in geval van brand. Behalve de reddingsbooten zijn er 375 reddingsmiddelen tot zelfbehoud aan boord, als kussens en kurken gordels, waarvan ieder reiziger er een in zijne kooi vindt. In het vaartuig zijn vier waterdichte afdeelingen.

FRANKRIJK.

Parijs, 31 Maart. De echtgenooten C...., wonende te Puteaux, leefden gelukkig en in de beste verstandhouding met elkander, toen de heer C...., volgens de *Pays*, eergisteren een ongeteekenden brief ontving, hem berigende, dat zijne vrouw, in wie hij het volste vertrouwen stelde, met een inwoner der gemeente, misdadige betrekkingen onderhield, en wetende dat zij den volgende dag alleen zou zijn, dien had uitgenoodigd haar des avonds te komen bezoeken.

De heer C.... moest zich werkelijk naar St. Germain begeven en den nacht daar doorbrengen. De door hem ontvangen brief wijzigde echter zijn plan; hij vertrok naar die plaats doch haastte zich de zaak, die hem derwaarts riep, spoedig te beëindigen en tegen 11 ure des avonds sloop hij, door middel van een medegenomen looper, zijne woning weder binnen. Toen hij de slaapkamer, waar hij de schuldigen meende te betrappen, intrad, stikte hij bijna door den zwaren rook, waarmede zij vervuld was. Na een venster geupend en een kaars aangestoken te hebben zag hij een schrikkelijk tooneel voor zich. Zijne vrouw lag levenloos te bed, waarvoor twee kussens met doove kolen stonden, bijna geheel uitgegaan. Op de nachtafel lag de ongeteekende brief, door den heer C.... vergeeten en die ongetwijfeld tot dien zelfmoord aanleiding had gegeven.

— Ter gelegenheid der bevalling van de keizerin, hiep het gesprek aan tafel van den minister van Financien, alwaar zich ook graaf Orloff bevond, over den koning van Rome, vervolgens over Maria Louisa, over hetgeen van haar geworden was en de twee mannen, die zij na den dood van Napoleon, achtereenvolgend genomen had. Zonder dat gedrag al te zeer te laken, merkte de heer de Cavour toch op, dat er moed toe behoorde, om den naam van den vermaardsten veldheer der latere tijden, van den grooten keizer, te verlaten en dien van Mevrouw von Niepperg en daarna dien van Mevrouw de Bombelles aan te nemen.

Ik ken, zeide Graaf Orloff daarop, een der grootste dames aan het Russische hof, die, toen zij het huwelijk van Maria Louisa met den Graaf van Niepperg vernam, hare verwondering over die ongetrouwheid aan den naam van Napoleon, op een zeer aardige wijze uitdrukte. Ik, riep zij uit, als den keizer mij slechts eens omhelsd had, nooit had ik mijn gezigt meer gewasschen.

— Men schrijft van Lourdes in de Hooge-Pijreneeën: Eergisteren heeft er in het kasteel van Lourdes een verschrikkelijk ongeluk plaats gehad. In den ochtend had de commandant van het garnizoen bevel gekregen uit het Hoofdkwartier, om ter gelegenheid van het teekenen des vredes een salut van 101 schoten te laten doen. Ongeveer waren drie vierde van die schoten gevallen, toen een geweldige windvlaag tegen het geschut in, de vonken naar de achter de batterij geplaatste amunitie dreef. Een ontploffing had plaats, die de soldaten van het 40ste regiment, het geschut bedienende, als het ware met vuur overdekte. Oogenblikkelijk hoorde men een akelig geschreeuw, en toen de rook optrok zag men een verschrikkelijk tooneel: acht soldaten lagen in den smartelijksten toestand op den grond te wentelen. Hunne aangesigten en handen waren overdekt met wonden en men moest de steeds voortbrandende kleederen hun van het lijf scheuren, dewijl zij die brandwonden ook over al de ledematen bragten. Een hunner lag op den grond te kruipen met een door een stuk hout verbrijzeld been; een anders oogen waren verschooid, terwijl een derde smeekte met een gewoerschot een einde aan zijn leven te maken, liever dan langer aan de afsgrjjsselijke wond, die hij gekregen had, te moeten lijden.

De commandant van het kasteel en de luitenant, beiden daarbij tegenwoordig, en als door een wonder

der Voorzienigheid aan de gevolgen dier ontploffing ontkomen, haastten zich dien ongelukkigen alle mogelijke hulp te doen verleen en naar het hospitaal te doen overbrengen, alwaar in hunnen noodlottigen toestand alle zorg aan hen is besteed. Ongelukkig laat het zich maar al te goed inzien, dat er onder die gekwetsten verscheidenen zijn, wier toestand als geheel hopeloos kan beschouwd worden, terwijl anderen na genezing toch levenslang verminkt zullen blijven.

Dit smartelijk voorval heeft dan ook in de stad de grootste ontsteltenis doen geboren worden.

Ingezonden Stukken.

Batavia, 20 Junij 1856.

Aan

de Redactie van den Java-Bode.

Mijne Heeren!

In de Javasche Courant van 18 Junij 1856 No. 49, geeft de Redactie van dat blad een verhaal van de ramp, die op den 10 Junij 11., het Ned. schip *Robertus Hendrikus*, waarover ik bevel voerde, getroffen heeft.

Ik acht mij verplicht tegen de eenzijdige voorstelling van die zaak op te komen; daaruit toch moet een ieder, die geen getuige van het ongeluk geweest is, besluiten, dat ik na mijne komst aan boord, omstreeks 9 ure, daar als werkeloos toeschouwer geweest ben. — Zulks in strijd zijnde met mijne pligten als gezagvoerder, mag ik mij niet blootstellen aan een valsche beoordeeling van het publiek, niet alleen in Indië maar ook in Nederland, daar ik verwacht, dat de berichtigers van aldaar uitkomende Couranten, bovenvermeld artikel uit de Javasche Courant zullen overnemen, hetgeen mij in de achting mijner vrienden en in mijne betrekking als zeeman zeer zoude kunnen compromitteren.

Het is verre van mij, de verdiensten van den commandant en officieren van Z. M. oorlogschepen, te willen verkleinen; gaarne deed ik daaraan hulde in mijne annonce, voorkomende in de Javasche Courant van 14 en Java-Bode van 18 dezer, maar, om niet te spreken van de verdienstelijke pogingen van andere kundige lieden, die niet onder bevel van, maar in overleg met den commandant van Z. M. wachtschip de meest gepaste reddingsmiddelen heraamd hebben, ben ik overtuigd, dat ik, onmiddellijk na mijne aanwezigheid aan boord, als kapitein van mijn schip en als zelf bevel voerende over mijne équipage, heb gehandeld.

Als zoodanig heb ik mijn schip ook niet dan op het laatste oogenblik en eerst geruimen tijd, na het vertrek van voornoemde zeeofficieren, verlaten.

Met de plaatsing van bovenstaande regelen zullen de Redactie van de Java-Bode en van die nieuwsbladen, welke het vermelde artikel uit de Javasche Courant mogten overnemen, zeer verplichten.

Hed. Dw. Dienaar,

R. H. MULDER.

Een wederwoord op de onverschillige der slaven.

Het strekt den Heer van Hoëvell tot een vereerende onderscheiding dat bijna al zijn bestrijders allereerst en hoofdzakelijk vrachten zijne bedoelingen verdacht te maken om zijn zoo werkzaam streven te bemiddelen te doen toeschrijven aan eenzucht of gekrenkte ijdelheid. Immers daarin ligt de erkenning dat de door hem verkondigde begrippen bij uitnemendheid geschikt zijn om weerklink te vinden in edele gemoederen, en dat het noodig is de sympathie daardoor verwekt door wantrouwen tegen den persoon des schijvers te onderdrukken.

Ik wil mij niet overwerpen tot kampvechter voor den Heer van Hoëvell, noch instaan voor het geheim zijner gedachten: wie is vrij van eenzucht? Wie is geheel onpartijdig, behalve de geheel onverschillige? En waar is uit kalme onverschilligheid ooit iets groots geboren? Maar ik acht het onbetwistbaar dat het werken van dien schrijver een voor Nederlandisch Indië hoogst weldadig invloed gehad heeft en nog dagelijks heeft, dat daardoor veel misbruiken vernietigd en nog meerdere voorkomen geworden zijn, dat daardoor het Nederlandisch publiek deze kolonie ook uit een ander oogpunt heeft leeren beschouwen dan als een rentengevend wingewest, welks welzijn alleen in zoover in eenige aanmerking mogt komen als dit een vereichte was tot het dadelijk opbrengen van groote geldelijke voordeelen aan het moederland; en dat uit dien hoofde de Heer van Hoëvell, zij het ook met allerlei verborgen bedoelingen, wel verdiend heeft van Java en van Nederland.

In zijn werk *Slaven en Vrijen onder de Nederland-sche wet* wordt het beginsel der menscheijkheid verdedigd tegen het naar zijn oordeel daarmede strijdige beginsel der slavernij. Die verdediging — of liever, die aanval — grondt zich niet voornamelijk op eenige verhalen omtrent mishandelingen aan slaven gepleegd, die ten deele op feiten berusten en ten deele, volgens des schrijvers eigen erkenning, fictief zijn althans in hun samenhang, wier waarheid of onwaarheid zeer onverschillig is voor de beslissing der hoofdzak. Maar die aanval vindt zijn krachtigsten steun in het sedeljk gevoel der lezers dat door een levendige voorstelling van het onderwerp slechts behoefte opgewekt te worden. Het onmenscheijk en afschuwelijke van een stelsel dat menschen tot dingen, tot eigendom van andere menschen vernedert moet voor de massa dier lezers worden aangetoond in voorbeelden die er het gevolg van geweest zijn of van kunnen zijn, om hun geweten wakker te schudden, en een sterken indruk bij hen achter te laten; daartoe strekken de platen, affiches en verhalen waartegen M. te velde trekt. De aandacht, door die mededeeling van bijzondere misbruiken gevestigd en geboid, verzinkt weldra in verontwaardiging over het ééne en groote misbruik: de slavernij. De hooger ontwikkelde behoefte geen zinnelijke voorstellingen, zijn fijner gevoel wordt door het denkbeeld alleen pijnlijk gekwetst, en dwingt hem luide zijn stem te verheffen tegen de grootste schande der beschaafde menscheijkheid. Ik zal niet herhalen wat door tal van voortreffelijke

mannen, tegen het voortbestaan der slavernij, dat overblijfsel van vroegere woestheid, in de meest welspreekende taal — die der beleedigde menscheijkheid — aangevoerd geworden is. Die eene poging zoude wettig en te wederleggen, deinst terug bij de gedachte, dat op zijn naam vlak zoude blijven rusten bij alle vengende geslachten, als op die van een anderen Judo-lascariot. Die in het binnenste van hun gemoed slavernij voorstaan en lief hebben, verklaren zich openlijk haar ijverige bestrijders, en trachten alleen, kenende op de zucht tot uitstel allen menschen eigen haar afschaffing zoo lang mogelijk te verschuiven. De versleten krijgslist van alle vijanden der waarheid en des regts. Men is het ééns in beginsel, maar men kan het nu en in de eerste twintig jaren, waarop dan weder twintig andere en in het oneindig twintig zullen volgen — nog niet in praktijk brengen.

Ook M. verschuilt zich achter dit gewone masker van overleg en bedachtzaamheid. Doch om hem re te doen wedervaren, moet men erkennen dat hij een geheel nieuwe verdragings-formule uitgevonden heeft, die hem een standbeeld waardig maakt met dit onderschrift: *de dankbare slavenhouders aan M.* De slavernij kan en moet eerst dan worden afgeschaft, wanneer alle menschen — het Christelijk geloof zullen hebben laten varen en de natuurlijke godsdienst a zedeleer zullen hebben omhelsd!...

Ik houd het er voor, dat men Christen zijn kan — vroom, kerkelijk Christen — en de slavernij uit het eigen ziel verafschuwen, zoo zeker als ik geloof dat men geen Christen behoeft te zijn om hetzelfde te doen. Daartoe is maar één vereichte: mensch te zijn.

En wat is er in het algemeen van de beweringen die zich noemde abolitionisten, die wel afschaffen willen maar vooral langzaam, zeer langzaam en zonder be-nadeeling van iemands belang? Zij zijn als de chirurgijn die een door het koud vuur aangetast been heeft genezen, en steeds pijnstillende, verzachtende middelen bezigt, in plaats van te branden en te snijden, dat wel het een zoude verderven, maar dat alléén tot behoud van het ledigzaam leiden kan! Zien zij dan niet, dat ieder nieuw uitstel den kanker dieper invreten en voor het herstel te zwaarder opoffering noodzakelijk worden doet? Leeren zij niet uit de geschiedenis der Vereenigde Staten van Noord-Amerika dat, als elke on-regtvaardigheid, zoo de gruwel deser onregtvaardigheid der slavernij, zich steeds uitbreidt en sterker wortelen schiet, en eindelijk leiden moet tot verderf van het gansche land? Wat daar nu hoogst moeilijk is te er weldra onmogelijk zijn; en de trotsche republiek die met schaaftelooze vermetelheid op haar vrijheid en gelijkeit roemt en op het vergrijp Europa met verachting nederziet, gevoelt sinds lang den worm die aan haar harte knaagt, en die haar weldra zal doen nederstorten en tot een voorbeeld stellen voor het nageslacht!

Het is dan volstrekt noodzakelijk als hoofdbegin-sel te stellen: geheele en spoedige afschaffing der slavernij b. v. binnen een tijdvak van hoogstens tien jaren. Daarmede vereenige men dan zooveel mogelijk het belang der slaven en der slavenhouders, doch de belangen van beiden moeten ondergeschikt blijven aan de belangen der menscheijkheid. Het is dan volstrekt noodzakelijk als hoofdbegin-sel te stellen: geheele en spoedige afschaffing der slavernij b. v. binnen een tijdvak van hoogstens tien jaren. Daarmede vereenige men dan zooveel mogelijk het belang der slaven en der slavenhouders, doch de belangen van beiden moeten ondergeschikt blijven aan de belangen der menscheijkheid.

slaven in Suriname gelukkig zijn, dat zij gaarne slaven willen blijven, en behoefte hebben aan weinig voedsel met veel slagen gekruid — ook dan nog zou de afschaffing der slavernij uit een hooger oogpunt van algemeen menscheijk belang worden vereicht — even als het maatschappelijk belang de bestraffing van een dief zou vorderen, al ware den bestolene zijn verlies onverschillig of aangenaam. Het regt mag nooit en onder geen voorwendsel worden vertreden. Maar wat ik voor een oogenblik stelde waarheid te zijn — het is een logen! De slaaf, ook in Suriname, is diep te beklagen. Om dit te weten behoeven wij geen ijzingwekkende verhalen; wij hebben slechts onze aandacht te vestigen op wat algemeen, officieel bekend is; op de reglementen en authentieke stukken, door den Heer van Hoëvell aangehaald. Wij behoeven slechts een zeer geringe ondervinding, om te weten dat overal slechte en goede menschen, dus ook in Suriname slechts en goede meesters worden gevonden; en het lot van den Surinaamschen slaaf onder een slechten meester moet verschrikkelijk zijn. Geen reglement kan hem dan verdedigen, hem, de zaak, den eigendom van dien meester, die zich gemakkelijk binnen de grenzen van zijn reglement houden en toch den slaaf het leven ondragelijk maken kan. Het bestaande reglement is daartoe althans geheel onvoldoende. Neem uit van Hoëvell's werk alleen dat wat niet overdreven kan zijn — en gij hebt meer dan genoeg om U het geruoemde geluk van den slaaf in al zijne heerlijkheid te kunnen voor oogen stellen!

En rekent gij dan voor niets het gevoel der slavernij? Het vernederende, pijnigende bewustzijn van toe te behooren aan een ander, als zijn hond, zijn plantadje en zijn woning? Een gedeelte uit te maken van zijn rijkdommen — geen mensch, maar een ding te zijn? Gij doet meer — gij ontkent het bestaan van dat gevoel.

Een Duitsch Professor heeft het gezegd: de neger is nader aan den aap verwant dan de blanke en zoo moet hij blijven! De natuur zelve bestemt hem tot slavernij!

Zoo spreekt Dr. H. Burmeister en M. vereenigt zich met die uitspraak. Ik acht u hoog, M., en het doet mij leed U te hebben moeten bestrijden, maar hooger dan U acht ik de waarheid. En het is mij een zeer groote vreugde tegenover Uw gevoelen mij te kunnen beroepen op een man, wiens autoriteit gij niet moogt wraken, op den Hoogepriester uwer wetenschap:

Terwijl wij de éénheid van het menscheijk geslacht, volhouden, bestrijden wij ook de ons gevoel kwetsende meening omtrent het bestaan van hogere en lagere menschenrassen. Er zijn voor beschaving eerder vatbare, hooger beschaafde, door geest-ontwikkeling veredelde, maar niet edeler volkstammen. Allen zijn in gelijke mate bestemd tot vrijheid; tot vrijheid, die in meer ruwen toestand aan den bijzonderen mensch, in het maatschappelijk leven bij het genot van staatkundige instellingen, aan allen te samen genomen als een regt toekomt.

Zoo spreekt ALEXANDER VON HUMBOLDT.

BATAVIA, 20 Junij 1856.

H. A. p. A. v. p. H.

1 kt. kramerijen. *Cresonnier*.
2 ks. manufacturen. *Bakre en Kinder*.
10 ks. wijn. *Weymar*.
10 leggers. *v. Omsen en Rusch en co.*
40 md. min. water. 268 coll. provisien. 12 vn. hier. 5 ks. roode wijn. *Gesagvoerder*.

voor Samarang.

100 hanimen. 1 kt. diversen. 7 coll. koper compositiewerk. 20 vn. koolteer. 12. kn. wijn. 8 do. manufact. 23 do. dranken. 86 coll. manufacturen.

voor Soerabaya.

20 vn. koolteer. 18 kn. manufacturen. 1 do. porcelein. 3 do. provisien. 10 md. wijn. 1 doos bijouterien.

Van Palembang per ned. ind. schip *Goandje*, gez. Goan Liangsoej.

202²/₁₀₀ pic. rotting. *N. H. M.*
179²/₁₀₀ pic. ongebr. katoen. 21 do. was. 2²/₁₀₀ do. honing. 5 do. boombast. 9 corg. houten bakjes. 200 ps. aardenpotten. 1800 ps. vliersteenen. 5200 do. dakpannen. 2 tonn. verfolie. *Tjong Djiesong*.

117²/₁₀₀ pic. rotting. 12 ps. rindoorhout. 89 ps. pal. rotting-matten. 6 do. zijde sarongs. *Order*.

en gouv. goederen.

UITVOER.

Naar Pondicherry per Fr. schip *Jeune Laure*, gez. Touilhous. agt. Platon.

16 ks. ongebr. katoen. uit entrep. *Pandel en Stikaus*.
500 keld. genever. uit entrep. *Suermond en co.*

4 bn. shertings. uit entrep. *Hunter Houghton en co.*
100 p²/₁₀₀ zw. peper. 200 do. hoepel-ijzer. 20 legg. arak. 6¹/₄ pic. candy-suiker. 5000 ps. rotting-stokken. 610 pakk. chin. aardewerk.

1/2 pic. tin. 1 kt. thee. 50 jap. bezems. 3 stell. chin. koffers inh. kleinigheden en jap. zijde. 190 pic. rotting. 3²/₁₀₀ do. suiker.

3/4 m. klappers. 2 ks. jap. goederen. 6 do. schutseis. 2 krاندj. pannotjes. 1 kt. soja. 6 pott. beschuit. 1 kt. stroohoeden. 1 kt. 1 joratiek. 3 do. thee. 1 do. chin porcelein. 1 do. confituren. 1 do. chin. beeltje. *Platon*.

1 krاندj. gambier. uit entrep. *D. N. Buys en co.*
10 ks. gambier. uit entrep. *Pandel en Stikaus*.

1 vat vleesch. uit entrep. *Hughan*.

Naar Samarang per ned. ind. schip *Alaor*, gez. Sech awab Said.

22 ks. div. koopmanschappen. 118 pic. niela. 6 vn. beschuit. 7 do. pik. 12 bund. ijzer. 12 ks. beng. zeep. 1 pic. ijzer. *Sie Yestiang*.

7 ks. glaswerken. *Tolken Veget en co.*
1 kt. ijzerwerken. 1 do. post papier. 5 do. lengkeng. 17 vs. verf.

50 pic. dammer. 1 kt. post papier. 100 ps. broeken. *Lim Seng*.

24 pic. kruid nagelen. *Nio Banghie*.
8 pic. soethout. 1 kt. chin. kramerijen. 2 do. papier. 190 doz. pen-nemessen. 180 doz. speelkaarten. *Lim Seng*.

26 pic. tin. 12 do. dammer. *Said aloewie Atas*.
9 coll. meubelen. *Anderson Tolson en co.*

9 ks. provisien. 4 vs. verf. *Abelen Dennison en co.*
6 ks. div. koopmanschapp. 12 pic. staal. 120 riem papier. 3 vn. meel. 100 vs. spijkers. *Sie Yestiang*.

1 kt. tjdies. uit entrep. *Said aloewie Satrie*.
2 ks. glaswerken. 244 ps. zeep. 9 pic. sink. *Gouw Kiankian*.

10 ks. kaarsen. 3 do. zeep. 50 pic. salpeter. *Ke Tjoeyong*.
4 vn. wijn. 1 kt. provisien. *Platon*.

1 kt. provisien. 1 do. mosterd. 2 do. modewaren. *Vaupel en co.*
20 vs. zeep. *Landberg en Zoon*.

492 zakk. dadels. 40 ks. rozijnen. 6 zakk. klabat. 7 do. comijnzaad. *Nahapiet*.

Naar Pamanoean per prauw sampang gez. Goeto.

10 pic. gambier. 1 kt. chitsen. 10 pakjes manigaren. *Jap Mio*.

Naar Singapore en China per ned. ind. schip *Emey*, gez. Kruimel. agt. Anderson Tolson en co.

25 keld. genever. 7 ks. cognac. uit entrep. *John Pryce en co.*
440 pic. ijzer. *Oey Engtjeng*.

135 pic. olie-koeken. 4 do. plumm. 9 do. buffelhoeden. 8 do. buffel-aderen. 70 do. swam. *Kang Tjauw*.

350 pic. oliekoeken. *Tan Hongie*.
770 mn. man. sigaren. uit entrep. *Mc. Ewen en co.*

500 bn. drills. uit entrep. *Paine Stricker en co.*
2 bn. twells. 7 kn. strepes. 2 bn. do. uit entrep. *Metzendorff Wil-mans en co.*

4 kn. lijnwaden. uit entrep. *Anderson Tolson en co.*
20 kn. manufacturen. uit entrep. *Martin Dyce en co.*

2 pic. vogelnestjes. *Kang Tjauw*.
3 pic. vogelnestjes. *Oey Engtjeng*.

1 ton visch-kuiten. 12 pic. djalle. 14 do. lange pepor. 3 ks. chin. verguldsel. *Kang Bian*.

116 vn. teer. uit entrep. *Paine Stricker en co.*
60 ps. sp. matten. *Lim Paff*.

150 ps. sp. matten. *Tan Gaen*.
30¹/₂ legg. arak. *Adam en co.*

f1900.— silv. specie. *Ang Boey*.
500 pic. jap. koper. *Pitcairn Syme en co.*

120 ps. sp. matten. *Ong Tin*.
f8000.— silv. specie. 5000 ps. sp. matten. *Oey Engtjeng*.

220 ps. sp. matten. *Oey Djan*.

Naar Soerabaya per ned. ind. schip *Talkus Nasar*, gez. Sech Alie bin Smeor.

20 keld. terpentijn. 15 do. spermacetie-olie. *Hughan*.
1 kt. witte katoenen. 5 bn. madapoll. uit entrep. *Mc. Ewen en co.*

16 ks. glaswerk. 300 do. brandewijn. uit entrep. *Bakre en Kinder*.
100 keld. lijnolie. *Plump en co.*

30 pic. vruchten. *Lim Seng*.
25 coll. provisien. 10 ks. slaolie. 6 do. mosterd. 1 do. glaswerk. 1 do. speelgoed. 2 do. provisien. *Abelen Dennison en co.*

2 ks. eau de cologne. 1 tromm. regaal. *Haager en Schuurman*.
30 ks. siropen. *D. N. Buys en co.*

7 kn. diversen. 4 pic. soethout. 2 krاندj. medicijn. *Lie Oen*.
1400 g tabak. uit entrep. *Sim Samkauw*.

32 roll. zeildoek. *Plump en co.*
50 ks. brandy. 30 do. wijn. 1 do. kousen. 1 do. porcelein. 6 do. glaswerk. *Bakre en Kinder*.

20 ks. wijn. *Reijnt en Vinju*.
3 ks. glaswerk. 2 do. vruchten. 1 do. lakwerk. 6 do. div. goederen.

50 keld. genever. *D. N. Buys en co.*
21 ks. madapoll. *Moermann en co.*

20 keld. terpentijn. 3 kn. krackers. 25 vn. koolteer. 20 do. meel. 20 roll. zeildoek. *Plump en co.*

1 kt. papier. *D. N. Buys en co.*
25 vs. boter. 1 kt. 1 vloersijl. *Haager en Schuurman*.

90 vn. meel. *Tolken Veget en co.*
200 keld. genever. uit entrep. 2 ks. broekenstoffen. *de Pienens*.

8 coll. aardewerk. 6 ps. jassengood. 2 vn. aardewerk. *D. N. Buys en co.*

14²/₁₀₀ pic. was. *Moermann en co.*
50 keld. genever. uit entrep. *Reijnt en Vinju*.

5 ks. papier. en boeken. van *Haren Neman en Kelf*.

Naar Cheribon per prauw sampang gez. Sakiemau.

15 ks. chitsen. 8 vn. meel. 10 vs. spijkers. 1 kt. papier. 41 do. thee. *Tjo Eng*.

Naar Samarang per prauw Tjemplong gez. Said Alie.

1 corg. bat. kledies. 1/4 do. blaauw katoen; 8 pic. was. 15 do. boombast. 1 do. dammer. *Said Alie*.

Naar Crod per prauw Pantjalang gez. Sie Mangkiet.

1 kt. madapoll. 3 md. aardewerken. 1 vat teer. f1000.— silv. specie. 3 ks. bat. slendangs. *Abel Kdoem*.

Naar Sumbawa per ned. ind. schip *Fathoor Rachman*, gez. Said Alie bin Achmat Alhedie.

3200 ps. silv. specie. *Gesago*.

Naar Macassar via Soerabaya per ned. ind. schip *Antoinette*, gez. Chattau. agt. Vaupel en co.

600 keld. genever. uit entrep. *Tiedeman en v.d. Burg*.

6 ks. sarongs. 4 do. manufact. 15 do. ongebr. katoen. 52 md. aardewerk. uit entrep. 46 vs. loodwit. 5000 ps. led. zakken. *Busing Schröder en co.*

2 ks. eau de lavender. 1 bl. kurken. 1 kt. boeken. uit entrep. *Vaupel en co.*

8 corg. doeken en slendangs. *Bagala*.

3 ks. provisien. uit entrep. *v. Ommersen Rusch en co.*
4 ks. lastings. uit entrep. *de Weerd Ruij en co.*

Naar Pajembang per ned. ind. schip *Kim Hengsong*, gez. Lim Biauwpoe.

f2800.— silv. specie. *Said Boesin Segaf*.

10 ks. div. lijnwaden. 61 corg. slendangs. 16 do. kain pandjanga. 6¹/₄ do. doeken. 5 do. bl. katoen. 10 doz. parfumerien. 2 corg. kramerijen. 380 ps. longcloths. 60 do. chitsen. 25 do. ongebr. katoen. 20 roll. echt. passement. *Said Boesin Satrie*.

20 ks. ongebr. katoen. 20 bn. garen. 5 ks. rood katoen. 3 do. gedr. sarongs. 2 do. liminiasen. *N. H. M.*

27 ks. div. lijnwaden. 1 bl. madapollams. 1 kt. chitsen. *Said Boesin Segaf*.

2 vn. beschuit. 1 kt. kramerijen. 1 do. goud verguldsel valsch. *Gesago*.

2 ks. provisien. 5 coll. groentens. 2 vn. porter. 2 kn. boeken. van *der Meulen en co.*

13 ks. div. lijnwaden. *Said Omar Maachlar*.
1 paard. *Reijnt en Vinju*.

1 kt. glas en aardewerk. *Vaupel en co.*
1 vat hier. 1 do. wijn. 10 ks. suiker. 1 kt. diversen. van *Riet en ter Gouw*.

1 kt. lijnwaden. *Said Hamid bin Boesin*.

10 keld. lijnolie. 1 kt. verf. 5 blikjes verf. *Plump en co.*

Naar Samarang per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. Deighton. agt. Maclean Watson en co.

1 kt. gedr. katoen. *Burt Mijrtje en co.*
100 ks. jap. koper. 1 do. vogelnestjes. *Lim Seng*.

17 vn. meel. 10 ks. longcloths. 10 ongebr. katoen. *Hall*.
1 kt. ijzerwerk. *Ke Tjoeyong*.

f274.— gouden-specie. *Said aloewie Atas*.

9 ks. div. lijnwaden. 8 ks. rozijnen. *Ke Tjoeyong*.
4 ks. rood katoen. 17 do. wit katoen. 1 bl. chitsen. 1 kt. zw. katoen. *Gouw Kiankian*.

10 ks. slendangs. 3 do. sarongs. 4 do. calicots. 13 do. karren assen. 1 kt. provisien. 2 pakjes. monsters. *de Weerd Ruij en co.*

f100,000.— silv. munt. *Gouvernement*.

Naar Billiton per ned. ind. schip *Srie Billiton*, gez. Saloo.

150 pic. rijst. f9000.— silv. munt. *Reijnt en Vinju*.

Naar Samrang per ned. ind. schip *Djaleha*, gez. Hadjie Hassan bin Hadjie Samsodien.

1 md. regaal. *Haager en Schuurman*.

12 ks. wijn. 1 kt. kramerijen. 1 do. instrumenten. uit entrep. *Moermann en co.*

1 kt. jap. goederen. *Suermond en co.*
2 ks. longcloths. *Pitcairn Syme en co.*

1 kt. monsters. 22 ks. kain pandjanga. 3 do. doeken. 5 do. gev. katoen. *Moermann en co.*

22 pic. dammer. *Lim Seng*.
2 ks. papier. van *Haren Neman en Kelf*.

170 vs. verf. *Ong Goning*.
46 kn. blik. 2 do. leder. 25 do. spiegeltjes. *Busing Schröder en co.*

1 ijzeren ledikant. 6 kn. meubelen. 2 do. lampen. *Gebr. Roselje en co.*

4 ks. lampen. 1 wagen. 3 vn. lampen. *Jo Leseng*.

60 keld. lijnolie. 2 ks. eau de cologne. *Haager en Schuurman*.
30 marm. stenen. *Dummler en co.*

500 baultjes zeep. *L. Platon*.
2 kasten. 4 tafels. *Munder*.

8 ks. glas en koperwerk. 2 do. beschuit. *Abelen Dennison en co.*
1 kt. gedr. katoen. uit entrep. *Tolken Veget en co.*

Naar Batavia per prauw sampang gez. *Wahab*.

50 pic. tabak. 2 do. gambier. 1 kt. kaarsen. 8 do. thee. 1 do. wit katoen. f500 rec. aan duiten. *Boesimoorij*.

Naar Nederland per ned. schip *Wahab*, gez. Mooij. agt. Busing Schröder en co.

86¹/₂ legg. arak. 5789 pic. suiker. 5085 do. rijst. 100 do. rotting. 100/m. java sigaren. *Agenten*.

Naar Japan via Tagal per ned. schip *Resident van Son*, gez. Kramers. agt. Kopersmit en co.

216 pic. steenkolen. *Agenten*

500 pic. tin. 40,000 g sapanhout. 45,000 g do. *Gouvernement*.

Naar Japan via Tagal per ned. schip *Sara Johanna*, gez. Ten Boekel. agt. Haager en Schuurman.

983 schuitjes tin. 125,000 g sapanhout. *Gouvernement*.

voor Tagal.

5 suiker-pannen. *Pitcairn Syme en co.*

43 coll. gouv. goederen. *Gouvernement*.

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Ardoeno*, gez. Rapp. agt. Haager en Schuurman.

10 vs. specie. 141 matten. *Jan Boord gebleven lading*.

Naar Singapore per Am. schip *R. B. Terbes*, gez. Ballard. agt. Paine Stricker en co.

68 coll. jeans. 310 do. drills. 500 vn. meel. 865 blokk. lood. *Agenten*. Aan boord gebleven lading.

68 pic. gomelastiek. 175 do. gom dammer. 50 do. notenmuscat. 9 foelie. 1 kt. stroo-hoeden. *Agenten*.

Aan- en Uitvoer te Samarang van den 29 Mei tot en met den 12 Junij 1856.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. bark *Biantang Timoor*, gez. Said Machnoon.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 31 Mei 1856 no. 44.

Van Batavia over Tagal per ned. ind. bark *Fathool Jessoer*, gez. Sech Achmat Boesoer.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 31 Mei 1856 no. 44.

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Pieter Cornelis*, 't Hoofd, gez. R. Koens.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 7 Junij 1856 no. 46.

Van Nederland over Batavia per ned. bark *Anna en Elise*, gez. C. J. Jaski.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 7 Junij 1856 no. 46.

Van China over Singapore per ned. ind. bark *Justina*, gez. E. Lewis.

36 tonn. en 90 krاندj. stalen pannen. 70 krاندj. aardewerk. 4 kn. chin. echt verguldsel. 20 krاندj. chin. pajjonga. 52 do. do. tabak. 3 kn. thee. 3 do. chin. kramerijen. *Bek Ingtyies*.

4 kn. en 8 doosjes diversen. *Gesago*.

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. Th. Deighton.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. heden no. 50.

UITVOER.

Naar Singapore over Batavia per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. J. Prins.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 14 Junij 1856 no. 48.

Naar Batavia per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. Th. Deighton.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 18 Junij 1856 no. 49.

Naar China en Singapore per ned. ind. bark *Banka*, gez. G. Schmidt.

3200 pic. rijst. 496 do. bindrotting. 7 ks. vogelnestjes. 5500 g silv. sp. matten. *Tjan Komsoei*.

Naar Zweden per Zw. bark *Thetis*, gez. L. E. Pipping.

2920 pic. suiker. *MacNeill en co.*

25 pic. bindrotting en 1358 pic. suiker. *v. d. Broek en Voekens*.

3190 pic. suiker. *B. Kopersmit en co.*

Naar Soemba per ned. ind. bark *Lachmadie*, gez. Sech Sahal bin About bin Schak.

f1400 silv. rijkdaalders en 1000 silv. sp. matten. *Gesago*.

Naar Nederland per ned. schip *Resident Verkeuteren*, gez. C. F. Eijlers.

5188 pic. suiker. 30 do. bindrotting. 33 do. sapanhout en 320 indigo. *MacNeill en co.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaja van den 30 Mei tot en met den 6 Junij 1856.

AANVOER.

Van Batavia en Samarang per ned. ind. bark *Amanatullarie*, gez. Mohamat Yasin. agt. Gesagv.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 21 Mei 1856 no. 41.

Van Samarang per ned. ind. bark *Amanatullarie*, gez. Sech Hamoot bin Mohamat. agt. Gesagv.

9 kn. chitsen. *P. Kervel en co.*

13 kn. chitsen. *Mc. Millan Marten en co.*

30 kn. jap. soja. *Pereira en co.*

5 kn. koopmanschappen. *Order*.

Van Batavia per ned. schip *Otto*, gez. W. G. Rotgans. agt. Ruyl Cramer en co.

50,000 st. goenie-takken. 1 reiswagen. 1 pak ballons. 1 pak moer-ijzers. 500 vs. zwartel. 1 pak goenie-garen. *N. H. M.*

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. J. Prins. agt. Fraser Eaton en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 31 Mei 1856 no. 44.

Van Banjarmasin per ned. ind. bark *Balkair*, gez. Mohamat Soman. agt. Gesagv.

4500 boes. rotting. 15859 st. maloesko-matten. 500 st. hadjang matten. *Gesago*.

Van Batavia per ned. schip *Cornelia Geys*, gez. R. de Haan. agt. Fraser Eaton en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 31 Mei 1856 no. 41.

Van Batavia per ned. schip *Ternate*, gez. F. Carst. agt. W. Ceres de Vries.

25 tonn. teer. 470 tonn. steenkolen. *W. Ceres de Vries*.

Van Macassar per ned. ind. stoomb. *Anten*, gez. A. Hugenholtz. agt. W. Ceres de Vries.

10 pakk. was. *Adam en co.*

10 pakk. was. 9 coll. diverse goederen. diverse arabieren. en chitsen.

Van Batavia per Oldenburgsche schip *Nimis*,